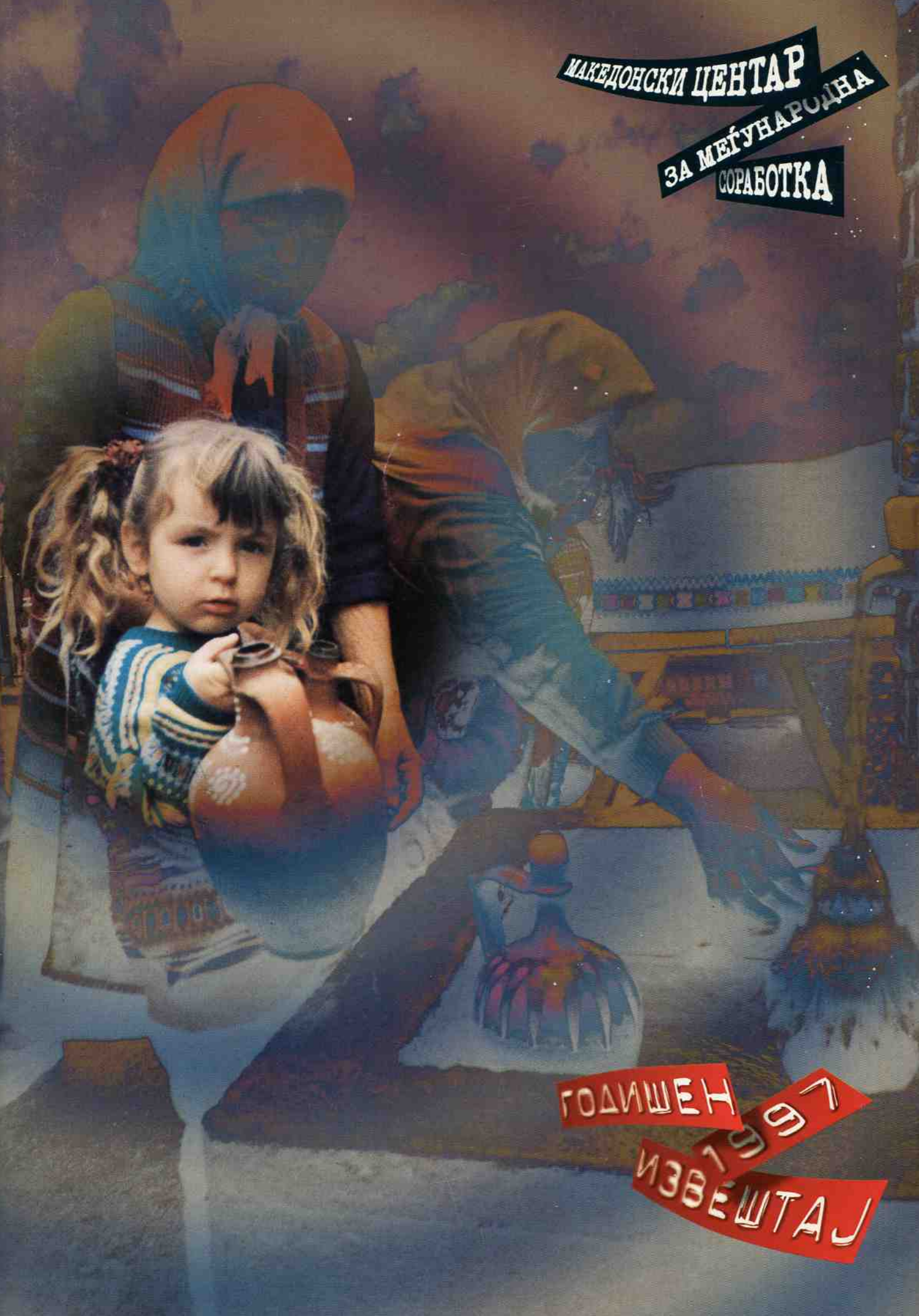

МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР
ЗА МЕЃУНАРОДНА
СОРАБОТКА
ГОДИШЕН
1997
ИЗВЕШТАЈ

МИСИЈА

Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) е невладина и непрофитна асоцијација што работи во областа на развојот, рехабилитацијата и основната помош во Македонија.

Цел на МЦМС е развој на човековите и материјалните ресурси во Македонија.

За остварување на целите и задачите, МЦМС ги мобилизира и организира човековите ресурси, финансиските и материјалните средства, како во земјата така и во странство.

МЦМС за активностите обезбедува средства од повеќе агенции на Светскиот совет на црквите и од владини и меѓународни организации.

ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И МЕТОДИ

Стратешки цели на МЦМС се:

- промоција на мирот
- организирање на граѓанското општество
- помош на оние што имаат потреба од неа

МЦМС ги спроведува активностите низ четири носечки програмски сектори/линии:

- развој на селото
- унапредување на можностите за вработување
- достоинство на хендикепираните и маргинализираните лица
- развој на граѓанското општество

МЦМС активностите ги остварува преку:

- поддршка на проектите
- обука и совети
- информирање
- застапување и лобирање

МЦМС е запишан во Регистарот на општествени организации и здруженија на граѓаните во Министерството за внатрешни работи, ГУВР Скопје, под реден број 1668, со решение број 10-90/1 од 09.09. 1994 година. МЦМС е општествена организација со социјално-хуманитарни цели. Матичен број 4878256.

Македонски Центар за Меѓународна Соработка

Извршен одбор

Г-дин Мирко Спироски, претседател

Г-ѓа Нурије Кадриу

Г-дин Зоран Костов

Г-дин Мухамед Точи

Прота Драги Костадиновски

Зејнула ефенди Фазлиу

Пречесен Михаил Цеков

Г-дин Иван Тулевски

Г-ца Наташа Габер

Г-ѓа Теута Крашница -Чучкова

Стручна служба

Сашо Клековски - ПРОГРАМ ДИРЕКТОР

Павел Роман Пападимитров - РАКОВОДИТЕЛ НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА РАЗВОЈ НА СЕЛО

Луција Поповска - РАКОВОДИТЕЛ НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО

Александар Бужаровски - РАКОВОДИТЕЛ НА АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИСКОТО ОДД.

Гонце Јаковлеска - АСИСТЕНТ ЗА ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА

Љупчо Кочовски - ПРОЕКТ АСИСТЕНТ

Димче Митрески - ПРОЕКТ АСИСТЕНТ

Бесим Небиу - ПРОЕКТ АСИСТЕНТ

Тетјана Лазаревска - ПРОЕКТ АСИСТЕНТ

Ацо Кочовски - ПРОЕКТ АСИСТЕНТ

Александар Кржаловски - СИСТЕМ ПРОГРАМЕР

Тони Гицев - DTP ОРГАНИЗАТОР

Валентина Чичева - АДМИНИСТРАТИВЕН СЕКРЕТАР

Весна Богдановска - ХИГИЕНИЧАР

Спроведувањето на активностите на МЦМС во текот на 1996 година немаше да биде возможно без поддршката на донаторите:

Конзорциум за Македонија

ICCO, Холандија

DCA /*Данска црковна помош*/, Данска

BCEE /*Биро за Централна и Источна Европа*/, Холандија.

CAID /*Христијанска помош*/, Велика Британија

DIA /*Холандска меѓуцрковна помош*/, Холандија

ED /*Биро за Европа*/, Холандија

NCCC /*Национален совет на христијанските цркви*/, САД

CDR /*Centrale diakonale raad*/, Холандија

LF /*Либерти фондација*/, Холандија

IOO /*Институт отворено општество*/, Македонија

Владини и меѓувладини организации

DGIS / Генерален директорат за меѓународна соработка на Министерството за надворешни работи на Холандија/

Соработници

БАНКИ

ЗПП - Скопје; жиро сметка бр. 40100-678-40440

Алмако банка
Адреса: Васил Главинов бб (мезанин, блок 10), Скопје
Тел. 091/113-200
МЦМС сметка бр. 4878256

Комерцијална банка
Адреса: кеј Димитар Влахов бр. 4, Скопје
Тел. 091/112-077
МЦМС сметка бр. 5733

Ревизор Куперс и Лајбрант, Скопје
Адреса бул. Маркс и Енгелс бр. 3
Тел. 091/116-638, Тел./Факс 091/116-525

ГОДИНАТА ШТО ПОМИНА ЌЕ ОСТАНЕ ЗАПАМЕТЕНА ПО РЕКОРДНАТА НЕВРАБОТЕНОСТ ОД ОКОЛУ 35% И ЗАТЕГНУВАЊЕ НА МЕЃУЕТНИЧКИТЕ ОДНОСИ ВО ЗЕМЈАТА. ТОА ЌЕ СОЗДАДЕ АМБИЕНТ ВО КОЈ СЕ ЗГОЛЕМУВААТ ПОТРЕБИТЕ ОД ПРОДУКТИТЕ И УСЛУГИТЕ ШТО ГИ ИСПОРАЧУВА МЦМС. НАСПРОТИ ЗГОЛЕМЕНИТЕ ПОТРЕБИ ,ВО 1997 ГОДИНА МЦМС СЕ СООЧИ СО НАМАЛУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА, ПРЕДИЗВИКАНО ПРЕД СЀ ОД ПОВЛЕКУВАЊЕТО НА ХУМАНИТАРНИТЕ ДОНАТОРИ (КАКО ЕСНО И DW) ОД ЗЕМЈАТА.

Мирко Спироски
ПРЕТСЕДАТЕЛ

Сашо Клековски
ПРОГРАМ ДИРЕКТОР

Во таквите услови МЦМС успеа да го одржи портфолиото на проекти на 70% од претходната година, иако капацитетот на МЦМС да одговори на потребите се преполови во однос на 1996 година.

Во 1997 година МЦМС оствари 65 проекти со приближен буџет од 41 милион денари. Општа тенденција е фокусирање на активностите надвор од главниот град Скопје и околу 50% од проектите се регионални или локални. Проектите на МЦМС се наменети за маргинилизираните групи: селани, жени, националности, хендикепирани и нивните организации. Најголем дел од проектите се финансиска поддршка, додека обуката и информациите сочинуваат 15% од проектите.

МЦМС го комплетира својот прв среднорочен (тригодишен) план за 1995 - 1997 година.

МЦМС во изминатата година ја изведе планирачката фаза за наредниот среднорочен план 1998 - 2000 година и својата прва оценка (внатрешна и надворешна). Процесот на осознавање (оценката) на слабостите и предностите на МЦМС одзема време (и средства), но е една од најкорисните активности извршена во 1997 година. Таа помогна да се разберат одредени проблеми, причините за слабостите и како тие да се надминат, а истовремено да се зачуваат предностите.

Во 1997 година МЦМС го загуби Херт Јан ван Апелдорн (1942 - 1997). Херт Јан, како службеник на ХМП, беше катализатор на основањето на МЦМС и голема потпора во неговиот развој. МЦМС загуби искрен пријател и добар професионалец чија поддршка ќе ни недостига.

Годишниот извештај, односно Извештајот за работа и Финансискиот извештај, се преглед на достигнувањата и развојот на МЦМС.

Во текот на 1997 година МЦМС работеше во четири основни програмски сектори со шест програми:

Развој на селото

Програма за водоснабдување на селата и Програма за селски иницијативи

Поттикнување на вработувањето

Програма за поттикнување на вработувањето

Достоинство на хендикепираните и маргинализираните

Програма за достоинство на хендикепираните и маргинализираните и Програма за јакнење на Ромите

Развој на граѓанско општество

Програма за граѓанско општество

Програма за водоснабдување на селата

Генерална цел на програмскиот сектор е да се придонесе за создавањето услови за опстанок во селата на Македонија за сите што живеат во нив. За остварување на целта се развиени две програми: Програма за водоснабдување на селата и Програма за селски иницијативи.

Целите и задачите на Програмата за водоснабдување на селата се да го стимулираат функционирањето и подобрувањето на механизмите на самопомош и да се стимулираат и поддржат селските иницијативи за подобрување на водоснабдувањето со вода за пиење на луѓето и стоката, како и да се придонесе во реализацијата на таквите проекти, заедно со она што селаните, локалните и националните власти можат да го обезбедат.

Според новата територијална поделба, целна група на програмата беа општините: Прилеп, Долнени, Кривогаштани, Витолиште, Тополчани, Куманово, Липково, Старо Нагоричане, Клечевце, Орашац, Крива Паланка, Ранковце, Кратово, Свети Николе, Лозово, Велес, Чашка, Извор, Богомила, Градско, Пробиштип, Злетово, Демир Хисар, Сопотница, Неготино, Демир Капија, Радовиш, Подарешш, Конче, Струмица, Василево, Босилово, Муртино, Куклиш, Ново Село, Валандово, Гази Баба, Арачиново, Илинден, Петровец, Кисела Вода, Сопиште, Студеничани, Зелениково, Карпош, Кондово, Сарај, Ѓорче Петров, Чаир, Чучер-Сандево, Кочани, Облешево, Чешиново, Оризари, Зрновци, Штип, Карбинци, Кавадарци, Росоман и Конопиште.

Активности на програмата за водоснабдување се: обновување на водоснабдувањето (донации) и обука за управување во водоснабдувањето (тековна и семинарска).

Обновување на водоснабдувањето

Во 1997 година се спроведени 15 проекти за **обновување на водоснабдувањето во 16 села**. МЦМС работеше и на 3 проекти (за три села) пренесени од претходната година. Со програмата **се опфатени вкупно 8.114 корисници** (1.895 семејства).* Од вкупниот број корисници, 36% се припадници на етничките малцинства. Повеќе од една половина од поддржаните села (56,25%) имаат помалку од 300 жители, што е во согласност со структурата на селата во опфатените општини. Во текот на 1997 година беа изградени или опремени 4 пумпни станици, 1 каптажа, беа изградени 740 м^3 резервоарски простор (10 резервоари) и 26.096 м' цевовод.

Вкупната вредност на поддржаните проекти изнесува околу 34 милиони денари. Од тоа **МЦМС учествуваше со 16,8 милиони денари** (околу 50%) средства обезбедени од ICCO и Liberty foundation. Останатите средства се обезбедени од селаните, локалните претпријатија и од државата.

** Не се земени предвид корисниците од трите села каде што проектите продолжуваат од претходните години.*

Географска припадност на проектите во ПВС

Општина / Село	Активност	Вкупна вредност на работите (во МКД)	Инвестициони сред.на МЦМС (во МКД)	Учество на МЦМС (во %)
Свети Николе				
1. Црнилиште	догр. на нов водовод	3.328.398	1.872.956	56.27
2. Кадрифаково	догр. на нов водовод	2.870.759	1.170.970	40.79
3. Ерцелија*	догр. на стар водовод	1.535.158	724.198	47.17
4. Немањици	изгр. на нов водовод	3.242.015	2.099.431	64.76
Долнени (ПРЛ)				
5. Црнилиште	догр. на нов водовод	3.226.785	2.154.285	66.76
6. Маргари*	изгр. на нов водовод	1.921.948	1.204.332	65.80
Кривогаштани (ПРЛ)				
7. Кореница и Годивље*	изгр. на нов водовод	3.843.100	1.699.600	44.22
Велес				
8. Горно Оризари	догр. на стар водовод	1.593.162	986.162	61.90
Валандово				
9. Калково	догр. на стар водовод	1.391.875	944.683	67.87
10. Грчиште	догр. на стар водовод	790.500	512.520	64.83
Чучер Сандево (СКП)				
11. Горњани	изгр. на нов водовод	2.177.179	1.058.869	48.63
Гази Баба (СКП)				
12. Црешево	догр. на нов водовод	1.988.491	602.125	30.28
Василево (СТР)				
13. Владевци	догр. на нов водовод	1.665.674	215.674	12.95
Градско (ВЛС)				
14. Долно Чичево	догр. на стар водовод	1.169.767	434.117	37.11
Кратово				
15. Страцин	изгр. на нов водовод	1.362.667	672.127	49.30
Демир Капија (НГТ)				
16. Бесвица	догр. на стар водовод	858.055	569.355	66.35
Крива Паланка				
17. Трново	изгр. на нов водовод	1.545.634	435.914	28.20
Пробиштип				
18. Плешенци*	догр. на нов водовод	2.345.827	787.827	33.58
ВКУПНО		**36.856.994**	**18.145.145**	**49.23**

** Проектите не се завршени. Приложените суми се според Предлог проектите*

Село Горњани

Селото Горњани се наоѓа во новоформираната општина Чучер Сандево, Скопје. Лоцирано е на падините на Скопска Црна Гора, на 5 км оддалеченост од границата со СР Југославија. Во него постојано живеат 27 домаќинства (118 жители), и околу 25 повремени домаќинства (120 жители).

Селото остава впечаток на многу сиромашно село. *"Да го видите селото, ќе се разочарате"*, ни рече во една прилика Александар Батев, еден од иницијаторите за изградба на водоводот во селото, инаку повремен жител на Горњани. И покрај тоа што во селото е најзастапена младата и средната генерација, работите, барем околу решавањето на проблемот со водата, не оделе толку лесно. Иницијативите за водоснабдување во селото започнале во седумдесетите години, а обновени се во средината на деведесетите. Селаните се снабдуваа со вода за пиење од 2 чешми, кои во летните месеци од годината значително намалуваа. Освен тоа, друг проблем во набавката на вода претставуваше оддалеченоста на чешмите од куќите, што особено беше тешко во зима.

"За МЦМС", вели Александар Батев, *"дознавме од печатот. Ги направивме првите контакти и почнавме да се организираме. Сиромаштијата е голема во селото. Луѓето, колку и да сакаат да помогнат да се изгради водоводот, се економски ограничени. Затоа се договоривме, оние што имаат можности самопридонесот да го плаќаат во пари, а останатите во работна рака."*

МЦМС, заедно со селаните од Горњани, направи резервоар од 65 м^3 и водоводна мрежа низ селото со должина од 1.915 метри. Приклучокот на системот е на претходно изграденият регионален водовод, со што с. Горњани стана прво село кое се приклучи на овој водовод и доби квалитетна вода за пиење.

"Со изградбата на водоводот во селото сите добивме многу", вели Батев. *"Пред иницијативата за оваа активност, јас сакав да си направам бунар во дворот за да имам вода до куќата. Индивидуалното решава-ње на проблемот со водоснабдувањето е секогаш поскапо, а со тоа и понедостапно за луѓето кои немаат пари. Оваа инвестиција, помогната од МЦМС, беше далеку поевтина за селаните отколку самостојното решавање на проблемот."*

Моментално, секој корисник индивидуално е приклучен на системот, а одржувањето на водоводот е организирано од Месната заедница.

Според зборовите на селаните, Горњани има можности за опстанок. Откако луѓето добија вода, интересот на иселените за селото е поголем. *"Во интерес на развојот на целиот регион"*, ни рече Батев, *"му испративме писмо на градоначалникот на општината Чучер Сандево, да се заложи, по примерот на Горњани, да се уредат и другите села."*

МЦМС, заедно со селаните од Горњани, направи резервоар од 65 м^3 и водоводна мрежа низ селото со должина од 1915 метри. Приклучокот на системот е на претходно изграденият регионален водовод, со што с. Горњани стана прво село кое се приклучи на овој водовод и доби квалитетна вода за пиење.

Спроведувањето на активностите за изградба или доградба на водоводен систем речиси никогаш не се лишени од проблеми. Самиот недостаток на здрава вода за пиење е проблем, а останатите се нижат по ред.

Село Горно Оризари

Со изградбата на водоводот во село Горно Оризари, здрава вода за пиење, и во доволни количини, добија 2.400 жители на селото. Проблемите на овие луѓе од велешката околија започнаа да изгледаат нерешливо. Жените од 440 домаќинства, колку што ги има во селото, една третина од летниот ден го поминуваа на чешмата. *"За 100 литри вода чекам 4 часа, а некогаш и повеќе"*, ни рече во една прилика Кима Цуцак од Горно Оризари.

"Оваа количина трае само еден ден, за нас и за кравата, и тоа без перење. За перење одиме на река, а како сме испрани гледате. Зимата топиме снег, некогаш пак чекаме овде, сите сме болни од реума."

Водоводот во село Горно Оризари свечено беше пуштен во употреба на 8 Септември 1997 година. Ваквите слики околу селските чешми не се веќе секојдневие.

Село Ерџелија

Спроведувањето на активностите за изградба или доградба на водоводен систем скоро никогаш не се лишени од проблеми. Самиот недостаток на здрава вода за пиење е проблем, а останатите се нижат по ред. Освен техничките, многу често се присутни и проблемите со селаните, односно неизвршувањето на преземените обврски. Како по правило, онаму каде што најмногу ветуваат, селаните најмалку исполнуваат.

Селото Ерџелија, Свети Николе можеби е типичен пример за тоа. Ерџелија има 1.100 жители и иницијатива за решавање на проблемот со водоснабдување стара 10 години. За завршување на системот, според кажувањата на надлежните во селото и општината, беа потребни околу 5.000 ДЕМ. По извршената проценка од страна на МЦМС, поради неконтролата во претходните изведувања и штетите кои настанале во меѓувреме, средствата за довршување на водоводот се зголемени за четири пати.

Меѓутоа, селото со околу 1100 жители не успеа да се организира и да го изврши ископот на договорените 4.236 м цевовод (13,8 м по домаќинство). За истата работа почна да се моли Јавното комунално претпријатие кое не можеше да ги изврши своите работи наредните шест месеци и така селото, кое требаше да добие вода во почетокот на месец декември 1997 година, "благодарение" на локалната организираност, сè уште нема здрава вода за пиење.

Програма за селски иницијативи

Целна група на Програмата се селата во западниот дел на земјата, ситуирани во западниот планински масив, кој се протега во општините Гостивар, Ростуше, Врапчиште, Неготино - Полошко, Маврови Анови, Чегране, Долна Бањица, Србиново, Вруток, Дебар, Центар Жупа, Македонски Брод, Пласница, Самоков, Велес, Извор, Чашка, Богомила, Градско, Прилеп, Долнени, Тополчани, Кривогаштани и Витолиште. Активностите на програмата се спроведуваат со поддршка на малите развојни иницијативи преку обновливи фондови (заеми), градење на селски развојни организации и активности за обука на корисниците. Со Програмата за селски иницијативи во текот на 1997 година е одобрен 1 проект, а од претходните години се пренесени 11 проекти со што вкупниот број на проекти во спроведување во текот на 1997 година изнесуваше 12.

Цел на програмата за селски иницијативи е да се поддржат демократските процеси и мегуетничката комуникација, преку поддршка и развој на економските можности во етнички мешаните подрачја.

Проект "Производство на брикети"

Во рамките на Програмата за селски иницијативи, во текот на 1997 година, МЦМС одобри само еден заем. Со проектот "Производство на брикети", со заем се поддржа претпријатието "Бомита транс" од Прилеп за набавка на опрема за производство на брикети. Претпријатието е основано во 1989 година како транспортно и шпедитерско претпријатие, а од 1995 година започнува да работи со дрвопреработување. Сместено е во близина на с. Мажучиште, на регионалниот пат Прилеп - Македонски Брод. Краен производ на пилана е буков полупроизвод наменет за извоз, главно за Шведска и Италија. Главниот проблем со кој се соочуваше претпријатието беше околу 2 тони отпаден материјал дневно и неговото складирање. Со цел заштита на животната средина и отворање на нови работни места, МЦМС му одобри на "Бомита транс" средства за набавка на опрема за брикетара (ќе се користи отпадниот материјал). Вкупната вредност на проектот е 4.340.000,00 денари, од кои МЦМС одобри 2.170.000,00 денари (50%). Брикетарата има суровина за непрекината работа во една смена, а со набавка на суровина од соседните пилани и отпадниот материјал по полињата, може да се обезбеди работа за три смени. Во една смена се вработуваат 4 лица, односно со обезбедување поголем обем на работа и до 12 лица.

Обука на корисници

Во текот на 1997 година се финансирани два проекти.

Семинарот за одгледување на молзни крави во Центар Жупа го посетија повеќе од 50 слушатели. Речиси сите се согласија дека семинарот е корисна работа и дека, без разлика на тоа што тие се традиционално сточари, сепак е потребно да се усовршуваат во таа работа. Нури Таировски од Голем Папрадник можеби најдобро го објасни тоа: *"Во овој крај има доста луѓе што завршиле виша земјоделска школа. Добро е тие да одат на вакви семинари и да продолжат да се оспособуваат. Не може неук човек да ти работи овие работи."*

Семинарот за пчеларство се одржа по иницијатива на пчеларското друштво "Пчеларица Бабуна" од с. Богомила како дел од програмата на друштвото за едукација на пчеларите преку еднодневни теоретски предавања од страна на признати пчелари и експерти во оваа област, како и речиси секојдневни стручни совети на пчеларниците од понапредните пчелари од регионот.

Генерална цел на Програмата за поттикнување на вработувањето е поддршка на малите иницијативи (урбани и периурбани), што се грижат за потребите од работа на најугрозените целни групи работници, кои се целна група на Програмата: жените, хендикепираните и другите социоекономски маргинализирани групи.

Програма за поттикнување на вработувањето

Со Програмата за поттикнување на вработувањето се предвидени активностите: обновливи фондови, обука и алтернативна трговија. Последните две активности се одложени. Одобрени се 4 кредити со кои се планира да се обезбедат 20 нови работни места од кои 15 (75%) се за припадници на целните групи на програмата (7 жени, 4 хендикепирани, 4 маргинализирани). Во рамките на фондот за обука, МЦМС ја издаде публикацијата „Подобрете го вашиот бизнис", која е наменета за поддршка на големите и малите бизнис иницијативи (урбани, периурбани и рурални). Со публикацијата ќе се поддржи самообразованието на почетниците во големите и малите бизниси.

Проект "Мобилна сепарација"

Еден од одобрените заеми во рамките на Програмата за поттикнување на вработувањето, во текот на 1997 година, беше "Мобилна сепарација". Со проектот се поддржува претпријатието "Делгран" од Гостивар во набавката на опрема за производство на микрогранулати.

Сопственикот на претпријатието, Делче Мерцаноски, целиот свој живот работел во претпријатието "Микрогранулати" во Гостивар. Согледувајќи ги сопствените капацитети, а и поради незадоволството од состојбите во претпријатието "Микрогранулати", летото 1997 година, се решава самиот да започне со пробно производство, со опрема која што самиот ја конструирал и патентирал. Пробното производство се одвиваше во с. Чајле, во близина на Гостивар. За пробното производство беа ангажирани 5 работници, од кои двајца глувонеми од Гостивар. При обидот истото производство да се регистрира во Гостивар, на сопственикот на "Делгран" му е одговорено дека во с. Чајле не може да се одвива такво производство туку истото треба да се префрли во индустриската зона на Гостивар. По неколку неделно истражување, сопственикот на "Делгран" изнаоѓа плац за работа и за истиот склучува договор за користење во наредните 5 години. Со заемот на МЦМС беше затворена финансиската конструкција и производството можеше да започне.

Во "Делгран" вработување најдоа 8 лица од кои 4 инвалиди и една жена.

Програма за достоинство на хендикепирани

Целната група се хендикепираните лица во земјата. Таа ги опфаќа хендикепираните лица во социјалните установи, во специјалните училишта, во заштитните работилници и оние надвор од нив. МЦМС се фокусира на слепите, глувонемите, ментално ретардираните, физички хендикепираните лица и на децата без родителска грижа.МЦМС спроведе идентификација на сите социјални установи и специјализирани училишта. Активностите на Програмата се насочени кон: социјалните установи, образованието, вработувањето и јакнењето на невладините оранизации на хендикепираните. Во 1997 година се спроведувани 5 проекти. Поддржани се 13 специјални основни училишта (СОУ), со 28 паралелки во 11 општини и вкупно 397 ученици со лесна и умерена ментална ретардација. Поддржани се и 6 социјални установи, со вкупно 360 штитеници со различни ретардации. Во 6 социјални установи е дистрибуирана основна помош.

Генерална цел на Програмата за достоинство на хендикепираните е да им се помогне на хедикепираните лица во обезбедувањето нормална и достоинствена егзистенција, како и во нивната интеграција во општеството.

Прирачник за вработување

За поттикнување на вработувањето на хендикепираните лица во Македонија беа формирани и работеа 137 "заштитни работилници" со околу 10.000 вработени хендикепирани лица.

Со транзиционите процеси секторот изгуби дел од привилегиите. Најголемиот дел од тие работилници се под стечај. Загрозени се повеќе од 5.000 хендикепирани лица кои работеле во работилниците. Во такви услови, Здружението за унапредување на професионалната ориентација и вработување на инвалиди, "Ергос" од Скопје, започна да го подготвува Прирачникот за професионална ориентација на телесно инвалидизирани лица со пречки во психо-физичкиот развој. **Целта** на прирачникот е да придонесе за успешно професионално оспособување и адекватно вработување на лицата со комбинирани пречки во развојот. *"Ние не сакаме прирачникот да ги опишува болестите на овие лица туку правилно да ги насочи лицата"*, вели Тихомир Ристески, претседател на "Ергос".

Бидејќи изборот на занимања на овие лица е стеснет, потребна е професионална ориентација за која треба да се следи и клинички да се утврдува секој случај одделно. *"Професионалната ориентација уште од раната возраст на хендикепираните деца е многу важна. Досега се направени доста грешки . На пример, девојка која не може да ја користи едната рака е обучувана да биде фризерка. Затоа методот на изработка на прирачникот е со анализа на работните места каде успешно работат вакви лица"*, вели понатаму г-дин Ристески *"Овие лица имаат шанса да успеат, заедно со родителите". Први апелираа родителите на децата со церебрална парализа, побараа одговор на прашањето - како да им го осмислат животот на своите деца? Ова е еден голем чекор кон подобро насочување на овие лица од страна на родителите. Тие можат да станат стопански корисни преку развивањето на семејниот бизнис, да станат личности кои ќе го најдат своето место и со кои родителите ќе се гордеат, тоа е хуманата порака на прирачникот. Затоа, МЦМС направи вистински чекор со финасирањето на прирачникот и овозможи пооптимистички поглед кон иднината на хендикепираните лица со што тие ќе се тргнат од маргините на општеството."*

Програма за јакнење на Ромите

Во 1997, како и во 1996 година, Програмата ги опфати Ромите од северозападниот дел и тоа во Скопје, Куманово, Гостивар, Тетово, Кичево и Дебар, и дел од источниот дел и тоа Свети Николе и Виница, каде живеат околу 75% од Ромите во земјата. Оваа година покриеноста е зголемена со покривање на повеќе општини од источниот дел на земјата: Штип, Делчево, Берово, и опфаќање на општини од јужниот дел: Кавадарци, Битола и Прилеп, во еден дел од активностите. Активностите на Програмата за јакнење на Ромите се однесуваат на институционалниот развој, образованието, вработувањето и ургентните потреби.

Генерална цел на Програмата е придонес во јакнењето на Ромите во Македонија. Особено се обрнува внимание на ромските НВО, бидејќи, долгорочно, самоорганизирањето на Ромите е клучно за нивната еманципација. Целна група на Програмата се Ромите во периферните градски населби.

Барака за ХДЗР "Месечина"

На 18 октомври 1997 година, Хуманитарното и добротворно здружение на Ромите "Месечина" (ХДЗР) од Гостивар се всели во нови, сопствени простории. Со изградбата на барака, ХДЗР "Месечина" од Гостивар го реши прашањето на канцеларија за работа. Бараката во Гостивар е подарок од општината Тилбург, Холандија. Од бруто површината која изнесува 96 м^2, 20 м^2 ќе користи "Месечина" за свои канцеларии, една просторија ќе биде наменета за обука на корисниците на нејзината програма, 6 м^2 ќе користи МЦМС како своја регионална канцеларија, а останатото ќе се издава под наем, со што ќе се обезбедат средства за амортизација и за обезбедување на едно работно место.

Координација на РНВО

Уште од 1995 г. МЦМС го поттикнува формирањето на координационо тело на три ромски организации од Македонија: Ромската организација на жени "Даја" од Куманово, Хуманитарното и добротворно здружение на Ромите "Месечина" од Гостивар и Хуманитарната организација "Хомос" од Скопје. Целта на координацијата е поттикнување на ромските организации на заедничка соработка и координирање на активностите за настап пред МЦМС и други донатори.

Рахмани Мемедали, претседател на ХДЗР "Месечина" смета дека формирањето на координационото тело на РНВО е многу позитивна работа. *"До формирањето на ова тело, сите РНВО пред потенцијалните донатори се појавуваа со исти проекти. Не постоеше никаква координација. Постои интерес и од другите РНВО за приклучување кон ова координационо тело. Зајакнувањето на координацијата, значи зајакнување на самите организации. Сега можеме да се договараме за сите проекти, вклучувајќи ги и оние што ги поднесуваме до другите донатори."*

Образование на Роми

Трета година по ред МЦМС го спроведува проектот "Поттикнување на образованието", со цел да се придонесе за еманципација на Ромите во Македонија, односно преку поддршка на образованието да се помогне во надминување на социоекономската маргинализација.

Во проектот од 1997 година се дистрибуирани 3.000 вредносни купони за набавка на школски материјали за ученици Роми во основно образование, во 12 градови во Македонија и тоа во Скопје, Гостивар, Тетово, Кичево, Дебар, Куманово, Свети Николе, Крива Паланка, Делчево, Берово, Виница и Штип.

МЦМС го спроведе проектот во соработка со пет ромски невладини и хуманитарни организации: "Месечина" Гостивар, "Черења" од Штип, "Рома" и "Хомос", од Скопје и "Даја" Куманово. Шестата организација, "Англунипе", е младинска ромска организација која има членови во сите опфатени градови.

Вредносните купони за набавка на школски прибор беа со вредност од 1.150,00 денари.

Здравствено образование

Проектот "Здравствено образование на Ромите", МЦМС го спроведуваше со партнерската организација, Хуманитарна асоцијација за еманципација, солидарност и еднаквост на жените - ЕСЕ. Во проектот беа вклучени и ромските НВО: ХДЗР "Месечина" од Гостивар, ХО "Хомос" од Скопје и РОЖМ "Даја" од Куманово. Проектот се спроведуваше во Скопје (Шуто Оризари), Гостивар, Кичево, Куманово, Свети Николе и Виница.

Подготовките за спроведувањето на курсевите за здравствена едукација, кои се однесуваа на жените Ромки траеја долго. Ромските партнерски организации стравуваа од неуспешност на едукацијата односно од незаинтересираност за курсевите. Претставничките на ХА ЕСЕ одржаа неколку подготвителни средби со можните учесници и курсевите започнаа.

За разлика од почетокот, текот и крајот на здравствената едукација беа доста успешни. Интересот за содржините на предавањата постојано расте. *"На курсевите"*, ни рече Билјана Герасимовска, водител на проектот од ХА ЕСЕ, *"главно, се говореше за оние проблеми за кои учесничките сакаат да слушнат. Многумина прв пат слушаат за промените во пубертетот и во менопаузата. Многу се говореше и за средствата за контрацепција. Од друга страна се разговара за обичаите и традицијата бидејќи тие понекогаш ги олеснуваат или отежнуваат обидите за самопомош."*

Околу 75% од учесничките имаат завршено неколку одделенија од основното образование, некои завршиле и основно. И покрај тоа што некои од нив работат преку целата недела, дури и за викендите, наоѓаат време да дојдат на предавањата. Меѓу нив е и Дениза од Св. Николе. Таа има само 9 години, но мајка ѝ и дозволила да ги посетува предавањата. Таа можеби нема да запомни се што ќе слушне на предавањата, за повеќето од спомнатите работи ќе побара појаснување од мајка си, но нејзино право е да слушне што зборуваат докторите.

Во Куманово, младите девојки бараа појаснувања од Фикрије. Таа е медицинска сестра и може да им објасни и на ромски јазик, ако не разбираат некои работи.

Прашањата на учесничките на курсевите најчесто се: *Дали вие можете да ни обезбедите вршење на гинеколошки прегледи? Дали можете да ни помогнете да имаме породилиште поблизу до нашиот град? Што да правиме кога не можеме да платиме здравствено осигурување?*

Одговори на сите прашања нема, но тие можат да се проследат до надлежните институции.

Предавањата поттикнаа размислување во правец на организирање групи за самопомош.

Овие жени најчесто работат во својот или во нечиј друг дом за да заработат. Немаат здравствено осигурување, а до најблиското породилиште има 30 - 40 км.

Интересот за самопомош засега малку срамежливо но, сепак, продира бидејќи е извесно дека во овој момент таа е најлесно остварлива, а со тоа и најпотребна.

На курсевите се говореше за оние проблеми за кои учесничките сакаат да слушнат. Многумина прв пат слушаат за промените во пубертетот и во менопаузата. Се говореше и за средствата за контрацепција, за обичаите и традицијата бидејќи тие понекогаш ги олеснуваат или ги отежнуваат обидите за самопомош.

Програма за граѓанско општество

Цели на Програмата за граѓанско општество се понатамошно организирање на граѓанското општество во Република Македонија; мобилизација и јакнење на постојните организации со поддршка за проширување на нивните активности по обем и по географска област и за подобрување на нивниот оперативен капацитет.

Целната група на Програмата се невладините организации од областа на човековите права и меѓуетничките односи, жените и женските права, екологијата, здравството. Активностите на Програмата се: канцеларија за поддршка на НВО, информации, обука, фонд за мали проекти. Во текот на 1997 година, 26 НВО биле корисници на директна поддршка од МЦМС: Канцеларијата за поддршка на НВО ја користеле 14 организации од Фондот за мали проекти финансиски се поддржани 12 проекти. Во обуката спроведувана од МЦМС учествувале 189 активисти од невладини организации. Информациите се дистрибуираат до невладините организации во Македонија, НВО во странство, владините институции во Македонија, медиумите и дипломатските претставништва.

Институционален развој

Со цел да се поттикне понатамошното организирање на граѓанското општество во Република Македонија МЦМС и во 1997 година продолжи со курсевите за невладини организации.

Целта на курсот за институционален развој беше да се оспособи персоналот на невладините организации во Македонија во овој домен, со што ќе се зголеми степенот на познавање на низа прашања поврзани со основите на институционалниот развој на НВО, техниките на стратешко планирање, стратешка анализа, анимација и зголемување на членството.

Со двата курса беа опфатени по 15 учесници од НВО. Првата група, беше составена од претставнички на женски невладини организации, а втората група се состоеше од претставници на хуманитарни НВО. Курсевите се одржаа во просториите на МЦМС.

Во соработка со Сојузот на организации на жени на Македонија, МЦМС организираше уште два курса за институционален развој. Целта на овие курсеви беше да се придонесе во зајакнувањето на капацитетот на активното членство и раководство на НВО во доменот на институционалниот развој.

Заради поголем опфат на претставнички од НВО од внатрешноста курсевите беа дислоцирани од главниот град на државата. Тие се одржаа во Крушево и Берово. На курсевите се обучуваа 26 претставнички на НВО.

Селекцијата на организациите учеснички ја спроведе СОЖМ. За да ви ги пренесеме впечатоците од курсот, ќе ја искористиме изјавата на г-ѓа Савка Тодоровска, претседател на СОЖМ: *"Ова не ми е прв курс од ваков вид. Сум посетувала и курсеви кои ги спроведувале странски невладини организации. Овој тим потполно може да се носи со сите странски тимови кои одржуваат семинари на оваа тема. Не сум изненадена од умешноста на овие луѓе зошто сум имала прилика да ја осознаам и порано но сум воодушевена од начинот на кој ни ги презентираа работите. На семинарот имаше учесници кои прв пат се судруваат со оваа проблематика и такви кои веќе имале искуство со неа. Тие успеаја да направат мост помеѓу овие две групи на луѓе. За мене, овој семинар можеби беше утврдување на гради-вото но и осознавање на многу нови работи."*

Младинска летна школа за дијалог

Младинската летна школа за дијалог беше директно поттикната од студентските и средношколски протести што се оддржуваа во почетокот на 1997 година во Македонија. Целната група опфати младински и студентски организации кои претставуваат различни етнички и социјални групи, како и претставници на подмладоците на политичките партии кои досега никогаш не учествувале заедно на еден собир на тема дијалог и разбирање.

За спроведување на проектот придонесоа Центарот за хумани релации од Скопје, Марк Тејлор, независен консултант на Советот на Европа, и Марија Кутатси, специјалист за младинска партиципација на европско ниво и помирување во рамките на дијалог.

Секој од предавачите имаше свој приод кон учесниците. Корнелија Буклевска, претставник на Центарот за урбана и медиумска акција (УМАМ), во оценката на првиот ден на школата изјави: *"Се покажа неоправдан стравот дека ќе загубам три дена на здодевен семинар. Има спонтаност во приодот: вешто вовлекување на сите учесници во работата. По споредeн пат дојдовме до суштината зошто сме тука".*

Петдневното дружење вака го оцени Арсим Синани (младина на ДПА): *"Мора да има толеранција за решавање на проблемите. Не треба криво да се гледаме, туку да седнеме и да разговараме. Младината е главниот промотор на промените. Вашата порака до Вашите организации нека биде порака на пријателство која ќе отвори многу врати. Уште на овој семинар направивме чекор напред. За МЦМС можам само да кажам дека ова требаше да го направи државата."*

Со цел создавање на простор за конструктивен и мировен дијалог меѓу претставници на различни младински организации и движења МЦМС организираше Младинска летна школа за дијалог.

Програма за информации и публикации

Цел на Програмата за информации и публикации е да овозможи регуларен тек на информациите за ситуацијата, условите, предизвиците, религиозните и невладините програми и за потребите на Македонија во странство во земјата за создавање поволни услови за мобилизација на ресурсите.

Целна група на програмата се: НВО, локалните, селските и други заедници, меѓународните НВО, владините институции и медиуми, Светскиот совет на црквите.

МЦМС продолжи да печати лифлети за програмите. Целта на Програмата се остварува преку издавање и дистрибуција на МЦМС Билтенот во кој се дава преглед на активностите на МЦМС помеѓу два броја. МЦМС издава и Прилог за информациите од Македонија и Балканот, кој содржи информации за окружувањето во кое се спроведуваат активностите. МЦМС Билтенот се дитрибуира на вкупно 655 адреси. Продолжија и контактите со медиумите. Во 1997 година беше издаден и Годишниот извештај за 1996 година, кој содржеше сеопфатен приказ за активностите на МЦМС во текот на целата година.

Во 1997 година, издадени се шест броја на Билтенот на МЦМС.

Членови на собранието

а) Колективни членки на МЦМС

1. Хуманитарна организација „Хомос“ (Хомос)
2. Хуманитарно и добротворно здружение на Ромите „Месечина“ (Месечина)
3. Хуманитарна организација „Ел Хилал“ (Ел Хилал)
4. Хелсиншки комитет за човекови права (ХКЧП)
5. Движење на екологистите на Македонија (ДЕМ)
6. Младински совет на Македонија (МСМ)
7. Сојуз на студентите при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (ССУКМ)
8. Организација на жените на Македонија (ОЖМ)
9. Сојуз на организациите на жените во РМ (СОЖМ)
10. Сојуз на албанската жена во Македонија (САЖМ)
11. Сојуз на пензионерите на Македонија (СПМ)

б) Членови на Собранието

1. Г-дин Мирко Спироски претседател
2. Г-ѓа Нуриje Кадриу (САЖМ)
3. Г-ѓа Муќерем Руси (САЖМ)
4. Г-дин Зоран Костов (МСМ)
5. Г-ца Анета Андонова (МСМ)
6. Г-дин Точи Мухамед (Месечина)
7. Г-дин Арифи Сељам (Месечина)
8. Г-дин Рамадан Сејфулов (Хомос)
9. Г-дин Ќани Рамадан (Хомос)
10. Г-дин Абдурауф Пруси (Ел Хилал)
11. Г-дин Бехцудин Шехапи (Ел Хилал)
12. Г-дин Андон Марковски (СПМ)
13. Г-дин Вите Исјановски (СПМ)
14. Г-ца Биљана Стевановска (ДЕМ)
15. Г-дин Свето Стефановски (ДЕМ)
16. Г-ѓа Васка Калинска (СОЖМ)
17. Г-ѓа Савка Тодоровска (СОЖМ)
18. Г-ѓа Јорданка Куситасевска (ОЖМ)
19. Г-ѓа Надежда Герасимова (ОЖМ)
20. Г-дин Мето Јовановски (ХКЧП)
21. Г-ѓа Хатице Исљами (ХКЧП)
22. Г-дин Митко Кржовски (ССУКМ)
23. Г-дин Сашо Стрезоски (ССУКМ)

Извршен одбор

1. Г-дин Мирко Спироски, претседател
   доктор на медицински науки, професор на Медицинскиот факултет
2. Г-ѓа Нуриje Кадриу (САЖМ)
   наставник, претседател на огранокот на Сојузот на албанската жена на Македонија во Скопје
3. Г-дин Зоран Костов (МСМ)
   новинар и главен и одговорен уредник на весникот „Студентски збор“
4. Г-дин Мухамед Точи (Месечина)
   невработен, член во претседателството на ХДЗР „Месечина“
5. Прота Драги Костадиновски (МПЦ)
   старешина на Соборната црква „Св. Климент Охридски“-Скопје и генерален секретар на „Милосрдие“, агенција на Македонската православна црква
6. Зејнула ефенди Фазлиу (ИВЗ)
   референт во Мешихатот на Исламската верска заедница
7. Пречесен Михаил Цеков (ЕМЦ)
   свештеник на Евангелско методистичката црква во Струмица
8. г-дин Иван Тулевски
   невропсихијатар, шеф на Центарот за превентива и лекување на болестите на зависности
9. Г-ца Наташа Габер
   доктор на политички науки, истражувач во Универзитетскиот центар за меѓуетнички односи
10. Г-ѓа Теута Крашница-Чучкова
    уредник коментатор во Македонското радио, мировен активист

Мандатот на Извршниот одбор е од 1994 до 1998 год.

Персонал на МЦМС

МЦМС го задржа постоечкиот број на вработени. Душица Бошковска, проект службеник, го напушти МЦМС (април 1997 година), додека Тетјана Лазаревска се приклучи во тимот на МЦМС (ноември 1997 година).

Активностите за развој на персоналот опфаќаа активности за стручно оспособување и развој на вештини (компјутерски и странски јазик). Стручното оспособување опфати курсеви за набљудување и оценување, гендер и развој, како и индивидуално учество на повеќе курсеви и семинари.

Набљудувањето и оценувањето, како еден од најважните сегменти во управувањето со проекти на полето на развојот, беше тема на шестдневната обука на вработените во МЦМС.

Оперативните цели на тренингот беа: да се развие логичната рамка и да се одредат потребните информации за различни управувачки нивоа; формулација на адекватни индикатори; одредување на основните елементи за проток на информации и

подготвување на податоци за оценувачка мисија. Обуката ја спроведе организацијата Управување за развојни фондации (Management for development foundation - MDF), Еде, Холандија.

За вработените во МЦМС се организираше и обука за полова сензитивност. Тренерите го претставија гендер и развојниот концепт преку трикратната улога на жената (продуктивна, репродуктивна и социјална) и жената и развојот наспроти гендерот и развојот. Тренингот го спроведоа МДФ и Тренинг центарот за гендер и развој од Холандија.

Во 1997 година приближно 8.5 % од вкупното работно време е издвоено за развој на персоналот на МЦМС.

1997 година е прва година без присуство на донаторите со хумани-тарен мандат (ECHO, HMP, DW). Преодот (посебно финансискиот) е овозможен со поддршка на Конзорциу-мот за Маке-донија, а посебно на Бирото за Европа, Холандија, кој ја превзема водечката улога во Конзорциумот за Македонија.

МЦМС има воспоставено добри и солидни односи и соработка со целните групи и со организациите на целните групи: месни заедници, невладини организации и сл. Оваа соработка има позитивен развој. Одредени отстапувања постојат во соработката со ромските невладини организиции. Во 1997 година, и покрај општо позитивниот развој во соработката, неколкупати имаше сериозни судири на интереси и проблеми, пред сè во идентификацијата и спроведувањето на проектите од соодветната програма (несогласување со одлуките на МЦМС).

Во 1997 односите со Владата и јавната администрација се одвиваа поволно. Можат да се издвојат односите со Министерството за урбанизам (водоснабдување), Министерството за труд и социјална политика и Министерството за надворешни работи (НВО сектор). Меѓутоа, овие односи се повеќе резултат на личните контакти отколку на некаков одраз на утврдени приоритети на владата. МЦМС се има обратено до Владата, Министерството за труд, Министерството за развој, заради финансирање на определени програми, но досега без резултати најверојатно поради бавната процедура и различните приоритети.

Конзорциумот одржа две средби: Меѓусредба на Конзорциумот и III-та редовна средба. Меѓусредбата на Конзорциумот се одржа во април во Лондон, В. Британија, со учество на претставници од домаќинот CAID, како од Europe Desk, DCA и МЦМС.

III-та редовна средба се одржа во ноември, во Скопје, Македонија, со учество на претставници од ССЦ Оддел IV, DCA, CAID, Europe Desk (кој ги претставува ICCO и ХМП) и МЦМС и гостин од Холандската амбасада во Белград. На средбата е формирана извршна група составена од Europe Desk, DCA, CAID и МЦМС. Оваа група ќе се состанува еднаш годишно, а целиот Конзорциум ќе се свикува еднаш на три години.

МЦМС постигна и добар развој на односите со Министерството за развојна соработка на Холандија (и Кралската амбасада на Холандија во Белград). На 4 февруари 1997 година МЦМС беше посетен од Г-дин Јан Пронк, министер за развојна соработка на Холандија, во придружба на повеќечлена делегација. На министерот Пронк и делегацијата на средбата им беше претставен МЦМС и неговите активности. Тој посебно се интересираше за односот на МЦМС со верските заедници, учеството на етничките малцинства во активностите на МЦМС и односите на МЦМС со македонската влада.

По средбата, Министерот и неговата делегација во придружба на претставници од МЦМС го посетија с. Рашче каде МЦМС финансиски ја поддржа изградбата на водоводот.

Оценка

МЦМС го заокружи својот прв стратешки план за периодот 1995 - 1997 година и ги започна подготовките за вториот план за периодот 1998 - 2000 година.

Бидејќи на МЦМС му беше потребно мислење за сопственото работење и за квалитетот на општите/секторските мерки, изврши внатрешна оценка и надворешна оценка.

Сашо Клековски (МЦМС), Јан Пронк (Министер за развој на соработка на Холандија) и Ризван Сулејмани (Пратеник во Собранието на Р. Македонија), во посета на водоводот на с. Рашче

Надворешната оценка ја изврши Управување за развојни фондации, Еде, Холандија, во ноември 1997 година. Главни критериуми за оценката беа релевантност, ефективност и ефикасност. Во извештаите за внатрешната и надворешната оценка се содржани наоди, заклучоци и препораки. Нив организацијата ќе ги вгради во новиот стратешки план.

Сесија на III-та редовна средба на Конзорциумот за Македонија, Скопје, ноември 1997

Херт Јан ван Апелдорн

Херт Јан ван Апелдорн е роден на 3 април 1942 година во Холандија. Дипломира економија на слободниот Универзитет во Амстердам. Како универзитетски соработник работи во Гана, Нигерија и Мексико. Повеќе од 20 години Херт Јан ван Апелдорн се посветува на помош и развој на земји од третиот свет и Источна Европа, од Нигерија до Македонија. Тој е автор на книгата "Перспективите на сушата и гладот во Нигерија". Во 1993/94 г. Херт Јан ван Апелдорн даде клучен придонес во поддршка на помошта за Македонија од страна на Холандската меѓуцрквена помош (ХМП) и Светскиот совет на црквите (ССЦ).

Херт Јан ван Апелдорн престојуваше во Македонија во 1993/94 година, во својство на службеник за врски на Холандската меѓуцрквена помош. Во тој период, тој беше промотор на започнувањето на хуманитарната помош на ХМП и ССЦ во Македонија, а подоцна и промотор на започнувањето на развојната програма во Македонија.

Херт Јан го поддржа основањето на Македонскиот центар за меѓународна соработка. Учествуваше во формулирањето на целите и задачите и начелата на работа за МЦМС.

Во 1994 година МЦМС ги направи првите проекти со огромна помош на Херт Јан. Неговото искуство беше драгоцено за луѓето кои ја почнуваа оваа работа.

Херт Јан беше отворен и срдечен со луѓето. Посебна грижа им посветуваше на жените и селаните. Со својот однос кон луѓето стекна многу пријатели во Македонија. Херт Јан ван Апелдорн беше полн со разбирање, толеранција, солидарност, лојалност и посветеност. Со својата почит и љубов, Херт Јан ван Апелдорн остава неизбришливи дела на човековата хуманост и солидарност. Како таков го познававме и таков ќе остане во нашите сеќавања.

Херт Јан ван Апелдорн почина по неколкумесечно боледување на 28. 08. 1997 година во Амстердам, Холандија.

Coopers
&Lybrand

Accountants and
Auditors

Bul. Marks i Engels 3
p.o.box 355
91000 Skopje
Republic of Macedonia

phone: +389 (91) 116-636
telefax: +389 (91) 116-525

ХУМАНИТАРНА АСОЦИЈАЦИЈА
МЕЃУНАРОДЕН ЦЕНТАР ЗА
МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА
СКОПЈЕ

Примено 23.04.1998
Орг.единица | Број | Прилог
01 | 96/2

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИСЛЕЊЕ

До Македонски центар за Меѓународна Соработка Хуманитарна Асоцијација - Скопје

Извршивме економско-финансиска ревизија на консолидираниот биланс на состојба на Македонски Центар за Меѓународна Соработка Хуманитарна Асоцијација - Скопје за годината завршена на 31 Декември 1997 и 1996 година и на соодветните извештаи за приходите и расходите и паричниот тек, прикажани на страните од 2 до 15. Одговорноста за овие финансиски извештаи е на раководството на МЦМС. Нашата обврска е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи базирано на нашето испитување.

1. Економско-финансиска ревизија ја извршивме во согласност со Меѓународните Сметководствени Стандарди на ревизијата. Овие стандарди бараат ние да ја планираме и извршуваме ревизијата со цел да добиеме доволно сигурност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Економско-финансиската ревизија вклучува испитување докази што ги поткрепуваат износите и прилозите во финансиските извештаи, врз основа на тестирање. Економско-финансиската ревизија исто така вклучува оценка на користените сметководствени принципи и значајни проценки направени од раководството, како и проценка на презентацијата на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизијата обезбедува доволна основа за нашето мислење.

2. Според наше мислење, финансиските извештаи во сите материјални аспекти реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Македонски Центар за Меѓународна Соработка-Хуманитарна Асоцијација - Скопје на ден 31 Декември 1997 и 1996 година, билансот на приходите и расходите и паричниот тек, подготвени во согласност со Меѓународните Сметководствени Стандарди.

Coopers & Lybrand

Скопје, 25 Март 1998

Coopers & Lybrand Skopje is a member firm of Coopers & Lybrand International, a limited liability association incorporated in Switzerland

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ 1997

Одговорност за подготовка на финансискиот извештај

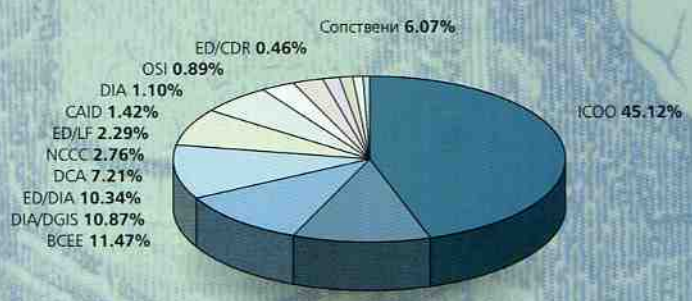
Програм директорот е обврзан со актите на МЦМС (член 45 од Правилникот за финансиско работење, дел. бр. 01-54/1-1997 и член 23 од Правилникот за водење сметководство, дел. бр. 01-108/2 -1995), да го подготви Финансискиот извештај кој дава објективен и реален преглед на состојбата на работите на МЦМС на крајот на секоја финансиска година.

Тој е исто така одговорен за внатрешната финансиска контрола, за чување на средствата на МЦМС и за превенција и откривање на злоупотребата и други ирегуларности.
Во подготовката на овој финансиски извештај,

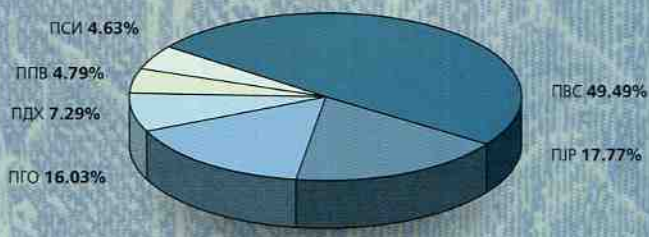
Програм директорот има осигурено дека е употребувана и постојано применувана соодветна сметководствена политика, дека се следени применливите сметководствени стандарди и дека се направени разумни и умни судови.

Сашо Клековски
Програм директор

Извори на поддршка на МЦМС

Како МЦМС ја употреби поддршката

Консолидиран биланс на состојбата на ден 31 декември

(износите се во илјада македонски денари - МКД, 100 ДЕМ = 3092.4812 МКД)

Опис	Заб.	1997	1996
А. СРЕДСТВА			
Постојани средства			
Основни средства	2	22,789	23,023
Обновливи фондови	3	11,048	24,127
Вкупно постојани средства		33,837	47,150
Обртни средства			
Залихи			0
Парични средства		1,184	986
Аванси		1,866	1,616
Побарувања од купувачите		1,831	1,915
Кратк. финан. побарувања		12,412	7,642
Други краткорочни побарувања		1,166	0
Побарувања од донатори		9,325	0
Вкупно обртни средства		27,785	12,159
Активни временски разграничувања		9,767	2,212
Вкупно активни времен. разграни.		9,767	2,212
Вкупно Средства		**71,389**	**61,521**
Б. ОБВРСКИ			
Краткорочни обврски			
Добавувачи		5,122	2,091
Други краткорочни обврски		2,718	873
Вкупно краткорочни обврски		7,841	2,964
Долгорочни финансиски обврски		10,045	10,728
Вкупно Долг. финансиски обврски		10,045	10,728
Пасивни временски разграничувања		9,899	3,988
Вкупно пасивни времен. разграни.		9,899	3,988
Вкупно Обврски		**27,785**	**17,680**
Фондови и резерви			
Фондови		41,466	
Ревалоризирана резерва		2,138	43,841
Вкупно фондови и резерви		43,604	43,841

Консолидиран биланс на приходите и расходите за годината завршена на 31 декември

(износите се во илјада македонски денари - МКД, 100 ДЕМ = 3092.4812 МКД)

Опис	Заб.	1997	1996
А. ПРИХОДИ			
Донации и грантови	4		
Конзорциум за Македонија			
ICCO		26,990	13,262
DCA		4,316	1,778
BCEE		6,863	4,747
CAID		853	0
ED/DIA		6,184	237
NCCC		1,649	0
ED/CDR		275	0
ED/LF		1,371	0
DIA		656	5,005
Diakonishes Werk (DW), Германија		0	2,829
Вкупно Конзорциум за Македонија		49,157	27,858
Владини и меѓувладини организации			
DIA/DGIS		6,500	2,153
Останати владини и меѓувладини		0	34,319
Вкупно владини и меѓувладини орг.		6,500	36,472
Останати			
Werkgroup Alievski, Холандија		0	153
Институт отворено општество, ИОО		531	
Вкупно останати		531	153
Вкупно Донации и Грантови		**56,188**	**64,483**
Камати		1,060	1,937
Позитивни курсни разлики		2,228	1,634
Вонредни приходи		109	1,232
Сопствени приходи		234	540
Пренесени приходи од минатата година		5,346	0
Вкупно Приходи		**65,165**	**69,826**
Б. РАСХОДИ			
Добротворни расходи			
Програма за водоснабдување на селата	5	17,652	32,575
Програма за селски иницијативи	6	1,261	2,469
Програма за достоин. на хендикепирани	7	2,555	467
Програма за јакнење на Ромите	8	6,380	6,413
Програма за цивилно општество	9	3,154	5,395
Вкупно добротворни расходи		31,003	47,319
Отпис на обновливи фондови		12,020	177
Вкупно отпис на обновливи фондови		12,020	177
Оперативни расходи			
Информации и публикации	10	842	860
Оперативни расходи	11	18,342	16,137
Вкупно оперативни расходи		19,185	16,997
Вкупно Расходи		**62,208**	**64,493**
БИЛАНС		**2,958**	**5,333**

Консолидиран биланс на изворите и употребата на средства за годината завршена на 31 декември

(износите се во илјада македонски денари - МКД, 100 ДЕМ = 3092.4812 МКД)

Опис	1997	Фин. план 1997	1996
РЕДОВНИ АКТИВНОСТИ	(2,924)	(5,774)	(3,871)
Донации	41,956	52,318	64,483
Конзорциум за Македонија	37,378	46,095	27,858
ICCO	26,990	27,368	13,262
DCA	59	4,065	1,778
BCEE	6,863	5,340	4,747
CAID	170	656	0
ED/DIA	0	5,340	237
NCCC	1,649	0	0
ED/CDR	275	0	0
ED/LF	1,371	0	0
DIA	0	656	5,005
Diakonishes Werk (DW), Германија	0	2,670	2,829
Владини и меѓувладини орган.	4,047	6,223	36,472
DIA/DGIS	4,047	5,689	2,153
Останати владини и меѓувлад.	0	534	34,319
Останати	531	0	153
Добротворни активности	(27,140)	(39,351)	(59,082)
Програма за водосн. на селата	(14,862)	(14,685)	(32,856)
Програма за селски иницијативи	(1,485)	(6,408)	(9,979)
Програма за пром. на вработув.	0	(6,408)	(4,927)
Програма за дост. на хендикеп.	(1,230)	(1,869)	(308)
Програма за јакнење на Ромите	(5,716)	(5,965)	(6,413)
Програма за цивилно општество	(3,847)	(4,016)	(4,599)
Оперативни активности	(17,740)	(18,741)	(13,260)
Оперативни активности	(16,832)	(16,498)	(12,494)
Информации и публикации	(908)	(2,243)	(766)
Однапред наплатени приходи	0	0	3,988
ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ	967	1,896	(18,126)
Обновливи фондови	733	908	95
Сопствени активности	264	924	181
Вонредни активности	93	0	143
Приливи од камати	591	64	245
Набавка на основни средства	(426)	0	(18,104)
Платени камати	(288)	0	(686)
ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	334	0	20,508
Однапред платени обврски	0	0	(2,212)
Долгорочен заем за седиште	0	0	10,728
Краткорочни заеми	611	0	10,334
Аванси	(277)	0	1,658
Курсни разлики	1,821		1,616
Парични средства на 01 јануари	986		3,515
Нето зголемув. (намалув.) на средства	198		(2,529)
Парични средства на 31 декември	1,184		986

Забелешки

ЗАБ.1: РЕЗИМЕ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ПОЛИТИКА

а) Основа за подготовка

Финансискиот извештај на МЦМС е подготвен во согласност со законските стандарди во Македонија и со стандардите издадени од Комитетот за меѓународни сметководствени стандарди.

Финансискиот извештај е изготвен во согласност со концептот на набавната цена.

Основите на сметководствената политика се уредени со следниве акти на МЦМС: Правилник за водење на сметководството бр. 01-108/2-1995; Уредба за водење на сметководството бр. 05-110/2-1995; Уредба за начинот и роковите за вршење попис и усогласување на сметководствената со стварната состојба, бр. 05-112/1-1995; Уредба за начинот и постапката за пресметување на амортизацијата и нематеријалните вложувања бр. 05-111/3-1995 и Аналитички контен план на МЦМС бр. 05-71/2-1995.

б) Консолидација

Финансискиот извештај се однесува на МЦМС и на Конзорциумот за Македонија. МЦМС не управува со Конзорциумот за Македонија, меѓутоа средствата на Конзорциумот се резервирани за МЦМС.

в) Основни средства

Основните средства се ревалоризираат периодично во текот на годината со промена на официјалните коефициенти за ревалоризација, засновани на стапката за порастот на цените на производителите на индустриските производи. Таквите коефициенти се применуваат на набавната или на ревалоризационата вредност и на исправката на вредноста. Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се книжи во корист на ревалоризационата резерва.

Амортизацијата се пресметува почнувајќи од наредната година, на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

Применетиот коефициент за ревалоризација на основните средства, набавени во поранешните години, изнесува 0.086%.

Набавките на основните средства во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените основни средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Амортизацијата на основните средства се пресметува по стапки, не пониски од стапките пропишани со закон, кои се одредени така што набавната или ревалоризираната вредност на основните средства да се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на основните средства. Пропишаните стапки на амортизација кои се во примена се:

Згради	4%
Мебел и опрема	11-20%
Возила	16% и 25%

г) Фондовско сметководство

МЦМС ги следи процедурите на фондовското сметководство со кое изворите за различни цели (програми, проекти) се класифицирани во согласност со специфичните цели, задачи и активности.

Ова се прави во согласност со регулативите, рестрикциите и ограничувањата, побарани од донаторите или во согласност со насоките и одлуките на Собранието и Извршниот одбор на МЦМС.

д) Донации

Донациите доделени за програмата и оперативните расходи во извештајот се вклучени во приходите.

Донациите во 1997 година се специфично ограничени, во согласност со регулативите побарани од донаторите или во согласност со насоките и одлуките на Извршниот одбор.

ѓ) Локално мобилизирани средства

МЦМС мобилизира локални средства во износ проценет на 55 милиони МКД, кои не се предмет на сметководството на МЦМС, но се круцијални за успехот на МЦМС.

е) Добротворни трошоци

Добротворните трошоци ги вклучуваат трошоците за поддршка на проектите и обуката, пренесени на корисниците, односно не вклучувајќи ги оперативните трошоци.

ж) Оперативни трошоци

Оперативните трошоци ги вклучуваат трошоците направени од МЦМС за спроведување на редовните активности, и тоа: трошоци за персонал, транспорт, комуникации и општи трошоци (работа на раководството, меѓународна соработка, стручно усовршување и други).

Во оперативните трошоци се издвоени одделно трошоците направени за Информации и публикации.

з) Централно административни и финансиски услуги (ЦАФУ)

ЦАФУ ги вклучуваат платите и трошоците на централното раководство и административниот и финансиски персонал и соодветен дел од оперативните трошоци.

ѕ) Пензиски план

Ниту еден формален или неформален пензиски план не е во функција во МЦМС. Владата на Македонија е одговорна за пензискиот фонд. МЦМС регуларно придонесува кон националниот фонд за пензиско и инвалидско осигурување.

и) Курсни разлики

МЦМС најголем дел од фондовите ги прима во германски марки (ДЕМ), додека најголем дел од трошоците се остваруваат во македонски денари (МКД). Фукционалните валути се ДЕМ и МКД. Сметководствените белешки се водат во МКД и делумно во ДЕМ.

За целите на известувањето се употребува македонскиот денар (МКД).

Трансакциите направени во странски средства на плаќање се пресметуваат во денари по курсот кој важел на денот на билансот на состојбата. Курсните разлики настанати во текот на годината се искажуваат во билансот на успехот како приходи или расходи.

Листа на курсните рати за МКД на 31 декември

Земја	Валута	1997	1996
Германија	DM 100	3092.4812	2663.4000
Холандија	NLG 100	2744.2369	2372.7100
Швајцарија	SFR 100	3811.4831	3062.9100
В. Британија	GBP 1	92.2178	69.9596
САД	USD 1	55.4204	41.4106
Данска	DKK 100	811.6526	698.8716

ЗАБ.2: ОСНОВНИ СРЕДСТВА

Опис	Згради	Возила	Опрема и мебел	Средства во подгот.	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари	14,691	3,699	7,170	606	26,166
Зголемување			304	181	485
Ревалоризација	1,573	318	636	0	2,527
Трансфер			787	(787)	0
Намалување	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	16,264	4,017	8,897	0	29,178
Исправка на вредноста					
Состојба на 1 јануари	144	1,553	1,446	0	3,143
Амортизација и ревалориз.	669	837	1,739	0	3,245
Осн. сред. отуѓени во 1997	0	0	0	0	0
Состојба на 31 декември	813	2,390	3,185		6,388
Сегашна вредност					
На 1 јануари	14,543	2,146	5,728	606	23,023
На 31 декември	15,450	1,627	5,712	0	22,789

ЗАБ.3: ОБНОВЛИВИ ФОНДОВИ (долгорочни вложувања)

Опис	Заб.	1997	1996
Програма за селски иницијативи (ПСИ)			
Обновливи фондови			
прк. Иницијативи во с. Жировница	бр. 08.02-1/95	748,211	1,526
прк. Секундарни шумски продукти	бр. 08.02-7/95	1,677,864	1,988
прк. Развој на пчеларството	бр. 08.02-8/95	0	727
прк. Пчеларство во Азот	96 08 ПСИ 104	798,300	798
прк. Рибник во с. Горна Ѓоновица	96 08 ПСИ 103	1,330,500	0
прк. Производство на брикети	97 08 ПСИ 101	2,170,000	0
Вкупно ПСИ (вкл. останато)		**6,724,875**	**13,405**
Програма за поттикнување на вработувањето (ППВ)			
Обновливи фондови			
прк. Продавница за детски мебел	96 09 ППВ 101	0	532
прк. Производство на сладолед	96 09 ППВ 102	1,316,500	1,332
прк. Пекарница и слаткарница	96 09 ППВ 103	1,169,428	1,731
прк. Произв. на пласт. амбалажа	96 09 ППВ 104	1,331,810	1,332
Вкупно ППВ (вкл. останато)		**3,817,738**	**9,959**
Програма за достоинство на хендикепирани (ПДХ)			
Обновливи фондови			
прк. Ранка Милановиќ	бр. 09/95	505,692	763
Вкупно ПДХ		**505,692**	**763**
ВКУПНО обновливи фондови		**11,048,305**	**24,127**

Долгорочните вложувања се заеми од типот обновливи фондови од три програми: Програма за селски иницијативи (ПСИ), Програма за поттикнување на вработувањето (ППВ) и Програма за достоинство на хендикепирани (ПДХ).

ЗАБ.4: АНАЛИЗА НА ФОНДОВИ

Опис	Состојба 1 јан.	Приходи	Расходи	Интер фонд	Состојба 31 дек.
Рестриктирани					
ПВС	523	20,656	(21,012)	0	167
ПСИ	16,302	4,469	(9,693)	0	11,077
Грант	2,828	1,965	(1,965)	(2,828)	0
Обновлив фонд	13,474	2,503	(7,727)	2,828	11,077
ППВ	10,040	9,523	(7,065)	0	12,497
Грант	66	1,968	(2,034)	0	0
Обновлив фонд	9,974	7,555	(5,031)	0	12,497
ПДХ	1,676	2,216	(3,094)	0	798
Грант	878	2,216	(3,094)	0	0
Обновлив фонд	798	0	0	0	798
ПЈР	1,143	6,401	(7,544)	0	0
ПГО	(176)	7,787	(6,806)	0	805
Вкупно рестриктирани	**29,508**	**51,055**	**(55,216)**	**0**	**25,346**
Нерестриктирани					
Тековни прог. рез.	1,364	7,010	0	(5,333)	3,041
Информации	0	2,127	(2,127)	0	0
Адм. фонд	674	4,971	(4,862)	(449)	333
Фонд за зграда	0	0	0	0	0
Тековни адм. рез.	674	4,971	(4,862)	(449)	333
Основни средства	12,295	0	0	449	12,744
Вкупно нерестриктирани	**14,333**	**14,110**	**(6,990)**	**(5,333)**	16,119
Постојани резерви					
ВКУПНО	**43,841**	**65,165**	**(62,207)**	**(5,333)**	**41,465**

Анализа на билансите на фондовите меѓу нето средствата

Опис	Основни средства	Обновл. фондови	Нето об. средства	Долгороч. обврски	Фондови
Рестриктирани					
ПВС	0	0	167	0	167
ПСИ	0	6,724	4,353	0	11,077
Грант	0	0	0	0	0
Обновлив фонд	0	6,724	4,353	0	11,077
ППВ	0	3,817	8,680	0	12,497
Грант	0	0	0	0	0
Обновлив фонд	0	3,817	8,680	0	12,497
ПДХ	0	505	292	0	798
Грант	0	0	0	0	0
Обновлив фонд	0	505	292	0	798
ПЈР	0	0	0	0	0
ПГО	0	0	805	0	805
Вкупно рестриктирани	**0**	**11,048**	**14,297**	**0**	**25,346**
Нерестриктирани					
Тек. прог. резерви	0	0	3,041	0	3,041
Информации	0	0	0	0	0
Администр. фонд	0	0	333	0	333
Фонд за зграда	0	0	0	0	0
Тек. адм. резерви	0	0	333	0	333
Основни средства	20,651	0	2,138,	(10,045)	12,744
Вкупно нерестриктирани	**20,651**	**0**	**5,513**	**(10,045)**	**16,119**
Постојани резерви					
ВКУПНО	**20,651**	**11,048**	**19,810**	**(10,045)**	**41,465**

ДИРЕКТНИ РАСХОДИ ПО ПРОГРАМИ

ЗАБ.5: Програма за водоснабдување (ПВС)

Опис	Заб.	1997	1996
Обновување на водоснабдувањето			
прк. "Водоснабдување на с. Рашче"	бр, 96 08 ПВС 135	545	1,452
прк. "Водоснабдување на с. Дамјан"	бр, 96 08 ПВС 137	81	81
прк. "Водоснаб. на с.Црнилиште ", СН	бр 96 08 ПВС 138	1,077	795
прк. "Водоснабдување на с. Г. Оризари"	бр 97 08 ПВС 101	986	0
прк. "Водоснабдување на с. Горњани"	бр 97 08 ПВС 102	1,058	0
прк. "Водосн. на с. Црнилиште",Прилеп	бр 97 08 ПВС 103	2,454	0
прк. "Водоснаб. на с. Кадрифаково"	бр 97 08 ПВС 104	1,170	0
прк. "Водоснабдување на с. Калково"	бр 97 08 ПВС 105	944	0
прк. "Водоснабдување на с. Владевци"	бр 97 08 ПВС 106	215	0
прк. "Водоснабдување на с. Д. Чичево"	бр 97 08 ПВС 107	434	0
прк. "Водоснабдување на с. Ерџелија"	бр 97 08 ПВС 108	724	0
прк. "Водоснабдување на с. Немањица"	бр 97 08 ПВС 109	2,263	0
прк. "Водоснабдување на с. Страцин"	бр 97 08 ПВС 110	696	0
прк. "Водоснабдување на с. Плешенци"	бр 97 08 ПВС 111	787	0
прк. "Водоснабдување на с. Маргари"	бр 97 08 ПВС 112	1,204	0
прк. "Водоснабдување на с. Бесвица"	бр 97 08 ПВС 113	569	0
прк. "Водосн.на с.Кореница и Годовле"	бр 97 08 ПВС 114	850	0
прк. "Водоснабдување на с. Трново"	бр 97 08 ПВС 115	435	0
прк. "Водоснабдување на с. Црешево"	бр 97 08 ПВС 116	602	0
прк. "Водоснабдување на с. Грчиште"	бр 97 08 ПВС 117	550	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**17,652**	**32,575**

ЗАБ.6: Програма за селски иницијативи (ПСИ)

Опис	Заб.	1997	1996
прк. "Развој на пчеларство, Дебар"	бр. 08-02.08/95	739	132
прк. "Водоснабдување на с. Ациевци"	бр. 96 08 ПСИ 105	414	0
прк. "Разв. персп. и можн. на Самоков"	бр. 96 08 ПСИ 106	48	17
прк. "Семинар за молзни крави"	бр. 97 08 ПСИ 201	29	0
прк. "Семинар за пчеларство"	бр. 97 08 ПСИ 201	29	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**1,261**	**2,469**

ЗАБ.7: Програма за достоинство на хендикепирани (ПДХ)

Опис	Заб.	1997	1996
прк. "Помош на соц. установи"	бр. 97 10 ПДХ 102	1,649	0
прк. "Помош на спец. училишта"	бр. 97 10 ПДХ 201	720	0
ЕРГОС	бр. 97 10 ПДХ 301	185	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**2,554**	**467**

ЗАБ.8: Програма за јакнење на Ромите (ПЈР)

Опис	Заб.	1997	1996
прк. "Барака Хомос"	бр. 10А/95	202	0
прк. "Операционал. на Месечина"	бр. 22/95	1,392	0
прк. "Информатор на Месечина"	бр. 97 10 ПЈР 101	27	0
прк. "Координација на РНВО"	бр. 97 10 ПЈР 102	26	0
прк. "Здравствена едукација"	бр. 97 10 ПЈР 201	690	0
прк. "Речник"	бр. 97 10 ПЈР 202	244	0
прк "Поттикнување на образ."	бр. 97 10 ПЈР 203	3,600	0
прк. "Квиз, колку знаеме?"	бр. 97 10 ПЈР 205	38	0
прк. "Компјутерска обука"	бр. 97 10 ПЈР 301	156	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**6,379**	**6,413**

ЗАБ.9: Програма за граѓанско општество (ПГО)

Опис	Заб.	1997	1996
прк. "НВО Канцеларија"	бр. 96 11 ПЦО 106	32	0
прк. "Како до поголемо уч. на ..."	бр. 97 11 ПЦО 201	82	0
прк. "Курс за управување со проекти"	бр. 97 11 ПЦО 202	32	0
прк. "Семинар за инст. развој"	бр. 97 11 ПЦО 203	41	0
прк. "Курс за компјутери"	бр. 97 11 ПЦО 204	257	0
прк. "Курс за разр. на конфликти"	бр. 97 11 ПЦО 205	615	0
прк. "Обука за институц. развој"	бр. 97 11 ПЦО 206	76	0
прк. "Курсеви за Њиндоњс"	бр. 97 11 ПЦО 207	297	0
прк. "Семинар за планирање"	бр. 97 11 ПЦО 208	47	0
прк. "ПЦО библиотека"	бр. 97 11 ПЦО 300	21	0
прк. "Бази на податоци"	бр. 97 11 ПЦО 300	188	0
прк. "НВО Адресар"	бр. 97 11 ПЦО 301	172	0
прк. "НВО Билтен"	бр. 97 11 ПЦО 302	119	0
прк. "Додаток на адресарот на НВО"	бр. 97 11 ПЦО 304	26	0
прк. "Европска диплома за ..."	бр. 97 11 ПЦО 401	100	0
прк. "Европски младински ..."	бр. 97 11 ПЦО 402	138	0
прк. "Женска визија"	бр. 97 11 ПЦО 403	52	0
прк. "Прва балканска студ..."	бр. 97 11 ПЦО 404	32	0
прк. "Тренинг за млади тренери"	бр. 97 11 ПЦО 405	41	0
прк. "Балканска конф. на ЦК"	бр. 97 11 ПЦО 406	110	0
прк. "ЗДИ"	бр. 97 11 ПЦО 407	82	0
прк. "Меѓ. младински ..."	бр. 97 11 ПЦО 408	106	0
прк. "ДЕМ Билтен"	бр. 97 11 ПЦО 409	117	0
прк. "СОС телефон"	бр. 97 11 ПЦО 410	32	0
прк. "Конвенција на млади ..."	бр. 97 11 ПЦО 411	125	0
прк. "САЖМ Билтен"	бр. 97 11 ПЦО 412	150	0
прк. "Еко акција"	бр. 97 11 ПЦО 413	54	0
ВКУПНО (вкл. останато)		**3,154**	**5,395**

ЗАБ.10: Информации и публикации

Опис	1997	1996
Претплата на весници и списанија	61	65
Годишен извештај 1995 година	354	474
МЦМС Билтен	267	150
Документационен центар	25	0
Документационен центар, ЛХБ	10	0
Знак на МЦМС	109	121
Фото и видео	12	51
ВКУПНО	**842**	**861**

ЗАБ.11: ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Персонал

Опис					1997	1996
Плати						
Програм директор	(12 мес.)	778	31	5	2	817
ОРС	(36 мес.)	1,398	143	15	27	1,584
ОДХ	(16 мес.)	355	49	5	3	413
ОЦО	(36 мес.)	1,329	101	15	3	1,450
ОИ	(12 мес.)	429	55	5	0	489
ОПВ	(2 мес.)	77	5	0	2	85
АФО	(48 мес.)	1,314	162	20	2	1,499
Вкупно	(162 мес.)	5,682	549	67	40	6,340
ВКУПНО 1996		**5,235**	**533**	**106**	**71**	**5,945**

Програм директорот и персоналот на МЦМС се вработени врз основа договори за работа. Програм директорот има договор на четири години, а персоналот на одредено време (три години) или на неодредено време.

Персоналот, покрај платата има право на месечен надоместок за исхрана (25% од просечната плата во земјата) и за превоз и годишен надоместок за годишен одмор (100 % од просечната плата во земјата) како и на други надоместоци во согласност со законот, колективните договори и со актите на МЦМС, за сите вработени подеднакво.

Персоналот има право на здравствено и пензиско осигурување во согласност со законите, како и на дополнително здравствено и пензиско осигурување.

Согласно со член 24 од Правилата за редот и однесувањето бр. 01-95/1-1996, персоналот или членовите на нивните потесни семејства не смеат да имаат деловен однос во која било организација што продава, изнајмува и снабдува добра и услуги на МЦМС или е корисник на програмите на МЦМС. Во 1996 година, надвор од трансакциите поврзани со договорите за работа, ниедна трансакција на МЦМС не е поврзана со персоналот.

Транспорт

Опис	1997	1996
Гориво и масло	265	418
Патарина	19	12
Сервис и одржување	509	220
Резервни делови	0	18
Регистрација	43	34
Осигурување	118	111
Амортизација	812	834
Неотпишана вредност на продадените средства	0	36
Изнајмен транспорт	700	315
ВКУПНО	**1,769**	**1,998**

МЦМС поседува 2 теренски возила и 5 патнички возила. Од тоа 5 возила се каско осигурени.

Комуникации

Опис	1997	1996
Пошта	63	40
Телефон	305	143
Телефон, ЛХБ	400	0
Телефакс	89	55
Пејгинг и мобил	32	0
Курирски услуги (DHL)	82	118
ВКУПНО	**574**	**356**

ЗАБ.12: РАСПРЕДЕЛБА НА ОПЕРАТИВНИТЕ РАСХОДИ

Оперативните расходи се делат на директни (програмски) и индиректни (ЦАФУ). МЦМС има воспоставено систем за евиденција на трошоците според активноста која ги причинила.

Оперативните расходи се поделени на следниот начин:

- Трошоците за персонал се поделени според извештаите и белешките за реализираните работни часови. Трошоците за повремениот персонал, вклучувајќи ги преводите и адвокатските услуги се распоредени според намената утврдена со договорите.
- Трошоците за транспорт се поделени според евиденцијата за употреба на возниот парк на МЦМС.
- Трошоците за потрошен материјал и други расходи (банкарски провизии и др.) се поделени според евиденцијата.
- Амортизацијата е поделена врз основа на опремата во употреба во одредена активност и употреба на раб. простории пресметани врз основа на употребени м².

Оперативни расходи

	Вк.	%	ПВС	ПСИ	ППВ	ПДХ	ПЈР	ПЦО	Инфо.	ЦАФУ
Персонал										
Програм директор	817	4.5	0	32	64	0	64	129	32	494
ОРС	1,584	8.6	787	393	403	0	0	0	0	0
ОПВ	850	0.5	0	0	85	0	0	0	0	0
ОДХ	413	2.3	0	0	0	131	282	0	0	0
ОЦО	1,450	7.9	0	0	0	0	0	1,450	0	0
ОИ	489	2.7	0	0	0	0	0	0	489	0
АФО	1,499	8.2	0	36	73	0	0	0	95	1,294
Стручно оспособување	1,839	10.0	342	165	165	82	82	330	185	485
Консултантски услуги	2,153	11.7	43	150	150	0	0	150	150	1,510
Комуникации	574	3.1	55	17	15	7	11	129	45	292
Транспорт	1,769	9.6	446	144	74	9	121	191	41	740
Управување	228	1.2	0	0	0	0	0	0	0	228
Меѓународна соработка	755	4.1	0	0	0	0	0	0	0	755
Канцелариски услуги	2,363	12.9	210	139	197	63	59	546	198	947
Имот	958	5.2	95	95	47	47	47	287	47	287
Финансиски услуги	1,240	6.8	0	0	0		0	0	0	1,240
Други трошоци	117	0.6	0	0	0	0	0	0	0	117
ВКУПНО	**18,342**	**100**	**1,981**	**1,174**	**1,277**	**341**	**669**	**3,214**	**1,285**	**8,396**
[%]	100		10.8	6.4	7.0	1.9	3.7	17.5	7.0	45.8

Индиректни расходи

Индиректните расходи ги сочинуваат расходите за информации и ЦАФУ.

Индиректните расходи се покриени со приходите остварени за таа намена и со пресметката на трошок во износ на 8% на приходите од донациите и грантовите распределени за соодветните програми.

Опис	1997	1996
Расходи	2.127	1.159
Информации и ЦАФУ	8.396	5.061
ВКУПНО Расходи по програми	**10,523**	**6,220**

Вкупни расходи по програми

	Вкупно	ПВС	ПСИ	ППВ	ПДХ	ПЈР	ПЦО
Директни расходи							
Грант	30,263	17,652	521	0	2,554	6,379,	3,154
Оперативни трошоци	8,660	1,981	1,174	1,277	341	669	3,214
Вкупно	38,923	19,634	1,696	1,277	2,896	7,049	6,368
Индиректни расходи							
Вкупно	3,533	1,378	268	756	197	494	438
ВКУПНО	**42,457**	**21,012**	**1,965**	**2,034**	**3,094**	**7,544**	**6,806**

Финансискиот извештај е апстракт.
Комплетниот извештај е достапен во МЦМС

Преглед на проекти

Развој на селото

а) Програма за водоснабдување на селата - 1997 година

Бр.08 ПВС	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организации	Буџет (во илјади денари)	Статус
101	Водосн. на с. Горно Оризари	с. Г.Оризари, Велес	2400 жители	Доградба на стар водовод	03.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 1.593.162 986.162	Завршен
102	Водосн. на с. Горњани	с. Горњани, Чучер Сандево	240 жители	Изградба на нов водовод	02.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 2.177.179 1.058.869	Завршен
103	Водосн. на с. Црнилиште	с. Црнилиште, Долнени	1800 жители	Доградба на нов водовод	04.97- 07.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 3.526.875 2.454.375	Во спроведув.
104	Водосн. на с. Кадрифаково	с. Кадрифаково, Свети Николе	215 жители	Доградба на нов водовод	03.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 2.870.759 1.170.970	Завршен
105	Водосн. на с. Калково	с. Калково, Валандово	250 жители	Доградба на стар водовод	03.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 1.391.875 944.683	Завршен
106	Водосн. на с. Владевци	с. Владевци, Василево	700 жители	Доградба на нов водовод	03.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 1.665.674 215.674	Завршен
107	Водосн. на с. Долно Чичево	с. Д.Чичево, Градско	240 жители	Доградба на стар водовод	06.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 1.169.767 434.117	Завршен
108	Водосн. на с. Ерџелија	с. Ерџелија, Свети Николе	1100 жители	Доградба на нов водовод	09.97 - 11.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 1.535.158 724.198	Во спроведув.
109	Водосн. на с. Немањици	с. Немањици, Свети Николе	377 жители	Изградба на нов водовод	09.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 3.405.584 2.263.000	Во спроведув.
110	Водосн. на с. Страцин	с. Страцин, Кратово	135 жители	Изградба на водовод	09.97 - 11.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 1.387.332 696.792	Во спроведув.
111	Водосн. на с. Плешенци	с. Плешенци, Пробиштип	350 жители	Доградба на водовод	09.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 2.345.827 787.827	Во спроведув.
112	Водосн. на с. Маргари	с. Маргари, Долнени	104 жители	Изградба на нов водовод	09.97 - 05.98	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 1.921.948 1.204.332	Во спроведув.
113	Водосн. на с. Бесвица	с. Бесвица, Демир Капија	45 жители	Доградба на стар водовод	09.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС 858.055 569.355	Завршен

114	Водосн. на с. Кореница и Годивле	с. Кор.и Годивле, Кривогаштани	345 жители	Изградба на нов водовод	09.97 - 07.98	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС	3.843.100 1.699.600	Во спроведув.
115	Водосн. на с. Трново	с. Трново, Крива Паланка	83 жители	Изградба на нов водовод	09.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС	1.545.634 435.914	Завршен
116	Водосн. на с. Црешево	с. Црешево, Гази Баба	1.390 жители	Доградба на нов водовод	09.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС	1.988.491 602.125	Завршен
117	Водосн. на с. Грчиште	с. Грчиште, Валандово	320 жители	Доградба на стар водовод	11.97 - 12.97	МЦМС во соработка со иницијативен одбор	МЦМС	827.980 550.000	Во спроведув.

б) Програма за селски развојни иницијативи - 1997 година

Бр.08 ПВС	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организации	Буџет (во илјади денари)		Статус
101	Производство на брикети	с. Мажучиште, Прилеп	Невработ. лица од рег.	Заем за опрема за производство	1997 - 2000	Бомита транс - Прилеп	МЦМС	4.340 2.170	Во спроведув.
102	Семинар за одгледување на молзни крави	Центар Жупа, Дебар	Мали фармери	Одржување на семинар	01.97 - 04.97	МЦМС		29	Завршен
103	Семинар за пчеларство	Богомила, Велес	Пчелари од регионот	Одржување на семинар	03.97- 06.97	МЦМС, "Пчеларица Бабуна"		29	Завршен

Поттикнување на вработувањето

в) Програма за потикнување на вработувањето - 1997 година

Бр.09ПВС	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организации	Буџет (во илјади МКД)		Статус
101	Прозиводство на картонска амбалажа	Богданци, Гевгелија	4 невработ. лица од рег.	Заем за набавка на опрема	1997 - 2000	ТДА Србов - Богданци	МЦМС	2.783 1.237	Во спроведув.
102	Мобилна сепарација	Гостивар	Невработ. лица	Заем за набавка на осн. средства	1997 - 2000	Делгран - Гостивар	МЦМС	3.185 1.700	Во спроведув.
103	Ковачка работилница	Гостивар	4 Роми	Заем за набавка на осн. средства	1997 - 2000	Бабуш - Гостивар	МЦМС	12.5 2.010	Во спроведув.
104	Производство на филтери за возила	Скопје	Невработ. лица	Заем за набавка на осн. средства	1997 - 2000	М и К - Скопје	МЦМС	3.247 2.164	Во спроведув.
201	Подобрете го вашиот бизнис	Национално	Почетници во бизнисот	Информации самообразование	05.97 - 12.97	МЦМС		443	Во спроведув.

Достоинство на хендикепираните и маргинализираните

а) Програма за достоинство на хендикепираните - 1997 година

Бр.10 ПДХ	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организ.	Буџет (во илјади денари)	Статус
101	Инвалидска пензионерска картичка	Национално	48.000 инв. пензионери	Издавање на картичка	12.97- 03.98	Центар за хуманит. раб. при СИПМ МЦМС	484.694 224.347	Во спроведув.
102	Помош за социјални	Национално во развојот	360 деца со пречки кебиња, чаршафи	Набавка на постелина,	12.97 - 01.98	МЦМС	1.649.181	Во спроведув.
201	Помош за СОУ	11 општини во Р. Македонија	297 учен. со ЛМР и УМР	Набавка на наставни средства	02.97 - 05.97	МЦМС со спец. основни училишта	720.808	Завршен
202	СОУ Маца Овчарова	Велес	100 учен. со ЛМР и УМР	Набавка на наставни средства	12.97- 01.98	СОУ Маца Овчарова, Велес	72.000	Во спроведув.
301	Прирачник за вработување на инвалиди	Национално	Хендикепирани лица	Издавање на прирачник	05.97 - 03.98	ЗУПОВИ "Ергос"	185.000	Во спроведув.

б) Програмата за јакнење на Ромите - 1997 година

Бр.10ПЈР	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организ.	Буџет (во илјади денари)	Статус
101	Информатор - Месечина	Национално	Роми	Издавање 2 бр. на информатор	06.97- 01.98	ХДЗР Месечина	27.136	Во спроведув.
102	Координација на ромските организации	Скопје, Куманово, Гостивар	Роми	Поттикнување на меѓ. соработка	07.97- 08.97	ХДЗР Месечина, РЖМ Даја, Хомос	26.990	Завршен
103	Техничка помош за ограноци на ромските НВО	Кичево, Виница, Делчево	Роми	Техничка помош	12.97 - 02.98	ХДЗР Месечина, РОЖМ Даја	125.000	Во спроведув.
201	Здравствено образование на Ромите	Регионално (6 града)	Ромски жени	Курсеви за здр. образова.	02.97 - 05.97	ЕСЕ, Месечина, Хомос и Даја	690.550	Завршен
202	Ромско-македонски речник	Национално	Роми	Печатење на речник	05.97 - 06.97	ХСКА Рома	244.960	Во спроведув.
203	Поттикнување на образованието	Национално образование	Роми во основно	Купони за набавка на школски прибор и опрема	06.97- 09.97	Месечина, Даја, Хомос, Рома, Черења, Англунипе, Есма	3.600.830	Во спроведув.
205	Квиз: Колку знаеме	Регионално (12 града)	Роми ученици	Квиз натпревари	09.97 - 12.97	ХДЗР Месечина МЦМС	204.128 38.540	Во спроведув.
301	Компјутерска обука на Роми	Куманово, Кр. Паланка, Делчево, Берово	Млади невраб. Роми	Обука-курсеви за компјутери	03.97 - 05.97	Даја	175.200	Во спроведув.

Развој на граѓанско општество

б) Програмата за граѓанско општество - 1997 година

Бр.11ПЦО	Име на проектот	Локација, регион	Целна група	Активност	Врем. период	Вклучени организации	Буџет (во илјади денари)	Статус
101	Ергос	Скопје	Хендикепирани	Админ. поддршка на НВО	06.97 - 06.98	ЗУПОВИ "Ергос"	27.500	Во спровед.
102	Паневропска унија на Македонија (ПУМ)	Скопје	Граѓански иницијативи	Админ. поддршка на НВО	06.97 - 06.98	ПУМ	27.200	Во спровед.
103	Македонска анти-сида асоцијација (МАСА)	Скопје	Здравство	Админ. поддршка на НВО	12.97 - 12.98	МАСА	27.500	Во спровед.
201	Како до поголемо учество на жени во јавниот живот	Скопје, Тетово, Куманово	100 жени од НВО/ партии	Обука (ОР)	02.97- 04.97	ЕСЕ	82.355	Завршен
202	Обука на НВО за управување со проекти	Скопје	23 претс. од 12 НВО	Обука (УП)	03.97	МЦМС	32.108	Завршен

203	Семинар за институционален развој на НВО	Скопје	15 претс. од 10 НВО	Обука (ОР)	04.97 - 05.97	МЦМС	41.722	Завршен
204	Курсеви за компјутери	Скопје, Струга, Прилеп, Штип	45 претс. од 20 НВО	Обука (ОВ)	05.97 - 09.97	МЦМС	257.260	Завршен
205	Младинска летна школа за дијалог	Охрид	22 млади и студенти	Обука за разр. конфликти (ОР)	04.97 - 12.97	МЦМС	615.618	Завршен
206	Обука за институционален развој	Скопје	26 жени	Обука (ОР)	06.97 - 09.97	МЦМС	76.195	Завршен
207	Курсеви Windows i Word	Скопје	46 претс. од 10 НВО	Обука (ОВ)	10.97 - 12.97	МЦМС	297.600	Во спровед.
208	Работилница за стратешко планирање	Скопје	9 жени од СОЖМ	Обука (ОР)	12.97	МЦМС	47.000	Во спровед.
301	Адресар на НВО	Национално	НВО, медиуми	Информации	03.97 - 06.97	МЦМС	172.918	Завршен
302	НВО билтен	Национално	НВО, медиуми	Информации	1997	МЦМС	119.298	Завршен
303	Адресар на НВО дополнение	Национално	НВО, медиуми	Информации	10.97 - 11.97	МЦМС	26.999	Завршен
401	Европска диплома за раководење со проекти	Белгија	Женски иницијативи	Обука	03.97 - 04.98	Центар УМАМ	100.000	Во спровед.
402	Европски младински форум	Скопје	Младина	Меѓународна соработка	02.97 - 03.97	МСМ	138.000	Завршен
403	Женска визија	Скопје	Жени	Изадавачки проект	01.97 - 03.97	СОЖМ	52.500	Завршен
404	I Балканска студент. конф.	Атина, Грција	Младина	Меѓународна соработка	04.97	УСМ	32.000	Завршен
405	Тренинг на млади тренери	Охрид	Младина	Обука	05.97 - 06.97	ЗЗДМ	41.820	Завршен
406	Балканска конференција на Црвениот крст	Охрид	Хуман. организации	Собири	09.97	Црвен крст на Македонија	110.000	Завршен
407	Техничка помош за ЗДИ	Гостивар	Граѓански иницијативи	Техничка помош	10.97	Здружение за граѓански иницијативи	82.555	Завршен
408	Меѓународен младински семинар	Охрид	Младина	Собири	11.97	Млади европски федералисти	106.704	Завршен
409	Билтен на ДЕМ	Национално	Младина	Информации	11.97 - 1998	ДЕМ	117.801	Во спровед.
410	СОС телефон за деца и млади	Охрид	Деца	Собири	12.97	ПДА Меѓаши	32.000	Во спровед.
411	Конвенција за младинска политика	Охрид	Младина	Застапување и лобирање	12.97	МСМ	125.000	Во спровед.
412	Билтен на САЖМ	Тетово	Жени	Информации	12.97 - 01.98	САЖМ	150.000	Во спровед.
413	Еколошка акција	Кратово	Екологија	Собири	12.97 - 1998	Пеони	54.700	Во спровед.

ИСТОРИСКИ ИНДЕКС НА ПРОЕКТИ

08 Развој на селото

Име на проектот	Број на проектот
Водоснаб. на с. Доленци	ПВС 101
Водоснаб. на с. Приковци	ПВС 102
Водоснаб. на с. Шлегово	ПВС 103
Водоснаб. на с. Тополовик	ПВС 104
Водоснаб. на с. Канатларци	ПВС 105
Водоснаб. на с. Десово	ПВС 106
Водоснаб. на с. Црнилиште	ПВС 107
Водоснаб. на с. Врбјани	ПВС 108
Водоснаб. на с. Слепче	ПВС 109
Водоснаб. на с. Мамутчево	ПВС 110
Водоснаб. на с. Иванковци	ПВС 111
Водоснаб. на с. Сопиште	ПВС 112
Водоснаб. на с. Ракотинци	ПВС 113
Водоснаб. на с. Добри Дол	ПВС 114
Водоснаб. на с. Старо Нагоричани	ПВС 115
Водоснаб. на с. Јурумпери	ПВС 116
Водоснаб. на с. Башибос и Кочули	ПВС 117
Водоснаб. на с. Брајковци	ПВС 118
Водоснаб. на с. Али Коч	ПВС 119
Водоснаб. на с. Моране	ПВС 120
Водоснаб. на с. Вешје	ПВС 121
Водоснаб. на с. Дрен	ПВС 122
Водоснаб. на с. Бараково	ПВС 123
Водоснаб. на с. Брезово	ПВС 124
Водоснаб. на с. Младо Нагоричани	ПВС 125
Водоснаб. на с. Сушево	ПВС 126
Водоснаб. на с. Црнилиште	ПВС 127
Водоснаб. на с. Едрениково	ПВС 128
Водоснаб. на с. Троило	ПВС 129
Водоснаб. на с. Стрисовци	ПВС 130
Водоснаб. на с. Пуздерци	ПВС 131
Водоснаб. на с. Кошари и Дурачка Река	ПВС 132
Водоснаб. на с. Штука	ПВС 133
Водоснаб. на с. Црнилиште	ПВС 134
Водоснаб. на с. Рашче	ПВС 135
Водоснаб. на с. Мушково	ПВС 136
Водоснаб. на с. Дамјан	ПВС 137
Водоснаб. на с. Црнилиште	ПВС 138
Обука на корис. за водоснаб.	ПВС 201
Млекарница, Агропроизвод Пореч	ПСИ 101
Превенција на епидемија од пиргавка	ПСИ 102
Рибник во с. Горна Гоновица	ПСИ 103
Пчеларство во Азот	ПСИ 104
Водоснаб. на с. Ациевци	ПСИ 105
Развојни перспективи и можности на општина Самоков	ПСИ 106

09 Поттикнување на вработувањето

Име на проектот	Број на проектот
Продавница за детски мебел	ППВ 101
Погон за производство на сладолед	ППВ 102
Пекарница и слаткарница	ППВ 103
Производство на пластична амбалажа	ППВ 104

10 Достоинство на хендикепираните и маргинализираните

Име на проектот	Број на проектот
Нов родител	ПДХ 101
Помош за спец. основни училишта	ПДХ 201
Лига за борба против епилепсијата	ПДХ 301
Компјутерска опрема за "Хомос"	ПЈР 101
Компјутерска опрема за "Рома"	ПЈР 102
Образование на Роми	ПЈР 201
Здрав. образов. на ромската жена	ПЈР 202
Семинар "Ромите во Македонија"	ПЈР 301
Дист. на јужно овошје за соц. случаи	ПЈР 401
Ургентни потреби на Ромите	ПЈР 402

11 Развој на граѓанското општество

Име на проектот	Број на проектот
Фиданка (желез. еколошко друштво)	ПГО 101
Есма (здружение на жените Ромки)	ПГО 102
Опстанок (еколошко друштво)	ПГО 103
Еколевизија (еколошко друштво)	ПГО 104
Доверба (здружение за унапредување на лекувањето)	ПГО 105
Одбор за мировни и граѓан. иницијa.	ПГО 106
Орган. на жените на град Скопје	ПГО 107
Јета (хуманитарно здружение)	ПГО 108
Организација на жените Влаинки	ПГО 109
Организација на жените Србинки	ПГО 110
Животна искра (женско друштво)	ПГО 111
Обука на НВО за работа со ком.	ПГО 201
Обука за управување и преговори	ПГО 202
Обука за управување со проекти	ПГО 203
Оксфам адресар	ПГО 301
Адресар на ОН	ПГО 302
Адресар на НВО во Македонија	ПГО 303
Адресар на НВО во Македонија-анг.	ПГО 304
Интернет за НВО (пренос од 24/95)	ПГО 305
НВО биптен	ПГО 306
Адресар на НВО - update	ПГО 307
Месечина: "Бела Кула"	13.13/95
Операционализација на Сојузот на албанската жена на РМ	ПГО 401
Операционализација на Движењето на екологистите	ПГО 402
Операционализација на ХО "Мајка"	ПГО 403
Билтен за човекови права	ПГО 404
Техничка помош за СОЖМ	ПГО 405
Средба со Грчкиот комитет за мир	ПГО 406
Регионални еколошки средби	ПГО 407
Истражување на биодиверзитетот на Шар Планина	ПГО 408
Младински црковни средби	ПГО 409
Сексуална злоупотреба на децата	ПГО 410
Тренер - обука на раководството	ПГО 411
Еко камп "Матејче"	ПГО 412
Брошура за студентскиот научен конгрес	ПГО 413
Да ги запреме дрогата и алкохолот	ПГО 414
Втора конференција за мир, демокр. и сор. на Балканот	ПГО 415
Техничка помош за МСМ	ПГО 416
Цемос семинар	ПГО 417
Здрава младина - наркомани не	ПГО 418
Техничка помош за АНИ	ПГО 419
Брошура за Ел Хилал	ПГО 420

Останато

Име на проектот	Број на проектот
СОС Телефон	ПГО 501
Поттикнување на граѓанското учество на локалните избори	ПГО 502
Едукација на руралната жена	ПГО 503
Религијата во потрага по мир	ПГО 504

Библиотека МЦМС

Серија ГОДИШНИ ИЗВЕШТАИ

Издавач: **Македонски центар за меѓународна соработка**

Никола Парапунов б.б. • 91000 Скопје • Р. Македонија

Тел. ++389 91 365 381 • Факс. ++389 91 365 298 • П.Ф. 835

e-mail: mcms@informa.mk

Програм директор: **Сашо Клековски**

Одговорен уредник: **Гонце Јаковлеска**

Лектор: **Виолета Танчева Златева**

Фотографии: **Фото архива на МЦМС**

Графички дизајн: **ТОТЕМ дизајн тим**

Prepress: **ТОТЕМ репро студио**

Тираж: 1000 примероци

Според мислењето на Министерството за култура бр.07/4385/2 од 09.07.1998. за публикацијата „Годишен извештај" се плаќа данок по повластена даночна стапка.

МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР
ЗА МЕЃУНАРОДНА
СОРАБОТКА

ГОДИШЕН
ИЗВЕШТАЈ
2001

ISSN 1409-6056